

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มนุษยสังคมศาสตร์

Journal of Humanities and Social Sciences
ManuSangkhomSart

ISSN xxxx-xxxx (Online)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

Volume 3 Number 3 (September - December 2025)

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์

ManuSangkhomSart:

Journal of Humanities and Social Sciences

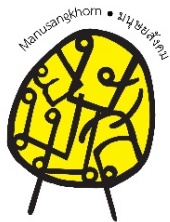
เจ้าของโดย

บริษัท โนสเคป จำกัด

(Knowscape Co.,Ltd)

ISSN 0000-0000 (Online)

วารสารฉบับนี้อยู่ในระหว่างการทำงานตามกรอบและหลักเกณฑ์คุณภาพของ TCI กำหนด

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์

ManuSangkhomSart: Journal of Humanities and Social Sciences

ISSN

000-0000-0

เจ้าของโดย

บริษัท โนสเคป จำกัด (Knowscape Co.,Ltd)

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์

มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา เชื้อทอง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

บรรณาธิการ

ดร.ณัฐธัญ อินทร์คง

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ปานฉัตร อินทร์คง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รองศาสตราจารย์ นพดล เนตรดี

วิทยาลัยเพาะช่าง

รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชฎาลัมพ์ เหล่าวานิช

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต๊ะอาจ

มหาวิทยาลัยเมธาร์ธย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษมรัมย์ วิจิตรกุลเกษม

มหาวิทยาลัยเมธาร์ธย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติธัช สุนทรภัก

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน นาคี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิช นักปี

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ เกื้อบุตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ อินทนิเวศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ช่างสาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กองจัดทำวารสาร

นางสาวจิตติมาพร เสรีมาศพันธุ์

นางสาวพัชรินทร์ ร่มโพธิ์ขึ้น

และเผยแพร่

นางสาวปิ่นรัก ร่มโพธิ์ขึ้น

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายชินทร์ ลีมรังสี

พิสูจน์อักษร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจรรยา สมบัติธีระ

กฤตนันท์ วรรณสิญจน์ (ในจิต)

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสารมนุษยสังคมศาสตร์ บริษัท โนสเคป จำกัด (Knowscape Co.,Ltd)

เลขที่ 1291/1 ถนนประชาชื่น วงศ์สว่าง บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทร. 08-9795-5779 E-mail: knowscape2023@gmail.com

กองบรรณาธิการทรงไว้ซึ่งสิทธิในการพิจารณาและตัดสินใจการตอบรับตีพิมพ์ลงในวารสาร ทศณะและความเห็นดังปรากฏในบทความต่าง ๆ ภายในวารสารฉบับนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน กองบรรณาธิการ ไม่มีส่วนรับผิดชอบใด ๆ ผู้ประสงค์จะนำบทความหรือสิ่งอื่นใดที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้ จำต้องได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการ และผู้เขียนบทความนั้น ๆ

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์ (ManuSangkhomSart: Journal of Humanities and Social Sciences) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการร่วมเผยแพร่ผลงานบทความวิจัย และบทความวิชาการ ทางด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์เปิดรับสมัครบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์โดยสาธารณะ กำหนดการเผยแพร่ราย 4 เดือน ปีละ 3 ฉบับดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน-ธันวาคม

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ที่นำเสนอองค์ความรู้ ข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นความคิดริเริ่มและนวัตกรรม นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษา การบริหารธุรกิจ ภาษา ศิลปะ ดนตรี การแสดง วัฒนธรรม และสหวิทยาการอื่น ๆ เป็นต้น

แม้ว่าวารสารมนุษยสังคมศาสตร์ จะเป็นวารสารหน้าใหม่แต่มีความพยายามและความตั้งใจอย่างสูงยิ่งที่จะร่วมพัฒนาและขับเคลื่อนงานด้านวิชาการให้มีมาตรฐานและสอดคล้องต่อจริยธรรมการตีพิมพ์และเผยแพร่อย่างเคร่งครัด จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกท่านที่สนใจจะให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี

ดร.ณัฐธัญ อินทร์คง

บรรณาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ก
สารบัญ	ข
1. การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ปีที่ 1แผนกวิชาการออกแบบ ไกรรัช เทตมี สุวรรณมา สุ่มเนียม	1-12
2. การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาครัฐไทยด้วยเครื่องมือ ITA : ศึกษาภาพรวมผลการประเมินระดับประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 กมลรัตน์ ศรียารัตนย	13-22
นิทานผีลาว:กลวิธีการเล่าเรื่องผีในสื่อออนไลน์ กรณีศึกษาช่องยูทูบ JulyJulee ศิริกานต์ดา สันโตด ราชันย์ นิลวรรณภา	23-32
รายละเอียดวารสาร	
แบบฟอร์มการเขียนบทความ	

การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบ ทัศนียวิทยา นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ปีที่ 1

แผนวิชาการออกแบบ

DEVELOPMENT OF TEACHING MATERIALS FOR THE SUBJECT OF DRAFTING PERSPECTIVE FOR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS (VOCATIONAL CERTIFICATE OF THE FIRST YEAR.) DESIGN DEPARTMENT

ไกรรัช เทพมี¹

สุวรรณา สุ่มเนียม²

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ²วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

¹Dhonburi Rajabhat University ²Saraburi Vocational College

E mail : suriyathet@hotmail.com

Email : muay.sithi@gmail.com

Received : May 8, 2025

Revised : December 26, 2025

Accepted : December 26, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ประเมินคุณภาพ หาประสิทธิภาพ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปี 1 แผนวิชาการออกแบบ ประเภทวิชาศิลปกรรม ชั้นปีที่1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยทำการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพเอกสารประกอบการเรียน สำหรับผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอน เอกสารประกอบการเรียน จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยมีค่าความเชื่อมั่น (Kr-20) เท่ากับ 0.620 ค่าดัชนีความยากง่าย (D) เท่ากับ 0.58 ดัชนีค่าอำนาจจำแนก (V) เท่ากับ 0.45 และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (α) เท่ากับ 0.859

วิธีการวิจัยดำเนินการโดยการนำเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างโดยก่อนเรียนผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระหว่างเรียนให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละหน่วย และเมื่อเรียนจบทุกหน่วยเรียนแล้วผู้วิจัยก็ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้ง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละหน่วย และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ได้นำมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และในสัปดาห์สุดท้ายของการจัดการเรียน การสอนผู้วิจัยได้ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนได้นำมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมมีคุณภาพอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56, S.D.=0.57$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. คุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.50$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.37/85.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาโดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent) พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D.=0.65) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา, การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน, การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน

Abstract

This research aims to develop, evaluate the quality, find the efficiency, compare the academic achievement before and after studying and evaluate the satisfaction of student who studied using the learning materials of , the subject of drafting, visualization of the first year vocational certificate students. The sample group used in this research was the first year vocational certificate students (Vocational Certificate, V.C.) in the design department, art subject type, first year who registered for the subject of drafting visualization in the first semester of the academic year 2022, totaling 30 people, obtained by purposive sampling, which was the group that the researcher taught. The research instruments used in the study consisted of the quality assessment from of the learning materials for experts and teachers, the learning materials, 6 unit of learning materials, the 30-item achievement test that had been evaluated for quality with a reliability value (K_r-20) of 0.620, the difficulty index (D) of 0.58, the discrimination index (V) of 0.45, and the student satisfaction assessment from for the documents. The learning instrument has a Cronbach's coefficient of reliability (x) equal to 0.859.

The research method was conducted by taking the developed drawing learning materials and testing them with a sample group. Before the study, the researcher had the students take an achievement test. During the study, the students took the pre-test and the post-test of each unit. After completing each unit, the research had the students take the achievement test again. The scores from the pre-test and post-test of each unit and the scores from achievement test were analyzed to find the efficiency and compare the achievement results. In the last week of the teaching and learning, the research had the students evaluate their satisfaction with the learning materials. The data obtained from the responses. The student questionnaires were used to analyze the level of student satisfaction with the developed teaching materials. The research results can be summarized as follows:

1. The quality of the documents for the study of visualization drawing according to the Opinions of experts is at the highest level overall ($\bar{x}$ =4.56, SD=0.57) in accordance with the hypothesis.

2. The quality of the teaching document for the subject of visualization drawing in accordance the teachers is at the highest level ($\bar{x}$ =4.54, SD=0.50) in accordance with the hypothesis.

3. The study document for the subject of visualization drawing have an efficiency of 81.37/85.56, which is higher than the standard criteria of 80/80.
4. Compare the learning achievement results before and after studying with the supporting document of the study of the subject of visual Science Drawing (t-test Dependent) found that the scores after studying were significantly higher than before studying at the statistical level of .05, in accordance with the hypothesis.
5. The student satisfaction with the learning materials of the subject of Visual Science Drawing was at a high level of satisfaction ($x=4.48$, $SD.=0.65$) in accordance with the hypothesis.

Keywords: Visual Drafting, Development of teaching materials Efficiency of study document

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพศึกษานับได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลเกือบทุกสมัยได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนสายอาชีพอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยยังขาดแคลนแรงงานในระดับช่างฝีมือ และระดับช่างเทคนิคที่จำเป็นสำหรับภาคอุตสาหกรรมการผลิต การบริการ และภาคเกษตรกรรม เป็นต้น นอกจากนี้รัฐบาลก็มีนโยบายให้กระทรวงศึกษาธิการเพิ่มสัดส่วนของผู้เรียนสายอาชีพกับสายสามัญให้เพิ่มสูงขึ้นทุกๆ ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และประชาคมอาเซียนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระโดยจุดหมายของหลักสูตรคือ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้จะต้องเน้น การปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562: 1-2)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาศิลปกรรม แผนกวิชาการออกแบบ ประเภทวิชาศิลปกรรม เป็นหนึ่งในหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาศิลปกรรม แผนกวิชาการออกแบบ จึงได้กำหนดให้มีวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา เป็นหนึ่งในรายวิชาหมวดทักษะ กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะที่ผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาการออกแบบ จะต้องศึกษาทุกคนเนื่องจากเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ และเป็นวิชาบังคับที่จะต้องศึกษาก่อนจึงจะสามารถศึกษาต่อในรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ นอกจากนี้วิชาดังกล่าวยังเป็นวิชาบังคับให้ผู้เรียนในสาขางานอื่นๆ จะต้องศึกษาด้วยเช่นกัน

สำหรับวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา กำหนดจุดประสงค์รายวิชาไว้ดังนี้คือ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแบบภาพฉาย รูปตัดและภาพ 3 มิติ การร่างภาพด้วยมือ และการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เขียนแบบ มีทักษะการร่างภาพด้วยมือ และเครื่องมือในการเขียนแบบภาพฉาย รูปตัดและภาพ 3 มิติและมีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน เห็นคุณค่าของการเขียนแบบ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แผนกวิชาการออกแบบ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ในปีการศึกษา 2564 ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนจำนวน 12 คนพบว่า มีนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) คือมีผลการเรียนต่ำกว่าเกรด 2.0 (ได้แก่ เกรด 1.5, 1, และ 0) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ซึ่งเป็นตัวเลขที่มีเปอร์เซ็นต์ค่อนข้างสูงมาก รายละเอียด ดังตารางที่ 1.1 และรูปที่ 1.1

ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ปีการศึกษา 2564

ปีการศึกษา	ผลการเรียน (เกรด)										
	4	3.5	3	2.5	2	1.5	1	0	มส.	ขร.	รวม
2559	0	2	1	1	1	5	1	1	0	0	12
	5 คน					7 คน					12
ร้อยละ	0	16.68	8.33	8.33	8.33	41.67	8.33	8.33	0	0	100.00
	41.67					58.33					100.00

(ที่มา: งานวัดผลและประเมินผลการศึกษา, วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี 2564)

จากตารางที่ 1 ผลสำรวจข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ของนักเรียนแผนกวิชาการออกแบบ ประเภทวิชาศิลปกรรมในปีการศึกษา 2564 ที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 12 คน พบว่า มีนักเรียนที่มีผลการเรียนหรือเกรด 4 จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0, เกรด 3.5 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.68, เกรด 3 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33, เกรด 2.5 จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.33, เกรด 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33, เกรด 1.5 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67, เกรด 1 จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 8.33, เกรด 0 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ปีการศึกษา 2564 จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่ทำการสอนในรายวิชาดังกล่าวจำเป็นต้องพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้เพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในขั้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ 58.33) ทั้งนี้เพราะวิชาดังกล่าวเป็นหนึ่งในรายวิชาหมวดทักษะวิชาชีพ กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนทั้งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการศึกษาในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ให้สูงขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

- 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการเรียน
- 2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 4 หลักสูตรรายวิชา วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา รหัสวิชา (2300-1007)
- 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาศิลปกรรมประกอบด้วย แผนกวิชาการออกแบบ แผนกวิชาจิตรศิลป์และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการออกแบบ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มที่ผู้วิจัยทำการสอนเพื่อให้ มีความสะดวกและคล่องตัวขณะทำการศึกษาค้นคว้าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ ประกอบด้วย เอกสารประกอบการเรียน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพเอกสารประกอบการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาศิลปกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1. การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา
2. การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน
3. การพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. การพัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบหลังการทดลองหรือหลังเรียน (Posttest) การวิจัยนี้เป็นลักษณะเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experiment) แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวโดยการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนนี้เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาการออกแบบ ประเภทวิชาศิลปกรรม ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี จำนวน 30 คน

2. ทดสอบก่อนการทดลองหรือก่อนเรียน (Pretest) ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเรียนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

3. ดำเนินการทดลอง ขั้นตอนนี้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น จำนวน 6 หน่วยเรียน และเมื่อเรียนจบ แต่ละหน่วยเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ผลการทดลองต่อไป หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ครบทั้ง 6 หน่วยเรียนเรียนแล้ว

4. ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้ง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

5. ประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายในทดลองผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เรียนประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบ การเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ผลประเมินความพึงพอใจต่อไป

6. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์และประมวลผลดังนี้

1. คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียนในแต่ละหน่วยมาคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

2. คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เพื่อนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองโดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

4. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

- คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียนในแต่ละหน่วยมาคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)
- คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองเพื่อนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)
- วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองโดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)
- ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่องด้านแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเรียน ด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียน ด้านใบงานด้านรูปภาพประกอบ ด้านภาษาและด้านการจัดพิมพ์และรูปเล่ม พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D.=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ข้อคือ ด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียน และด้านภาษา ($\bar{X}=4.60, S.D.=0.52$) รองลงมาคือ ด้านการจัดพิมพ์และรูปเล่ม ($\bar{X} = 4.58, S.D.=0.62$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเรียน ($\bar{X} = 4.52, S.D.=0.60$) ตามลำดับ

- การประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่องพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D.=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีข้อ 5 คือข้อเนื้อหาที่มีความทันสมัย ข้อเนื้อหาเรียงลำดับได้อย่างเหมาะสม ข้อคำอธิบายสัมพันธ์กับรูปภาพประกอบ ข้อความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหาและข้อความสมบูรณ์ของเนื้อหา ($\bar{X} = 4.80, S.D.=0.45$) รองลงมา มี 3 ข้อคือ ข้อการจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีความสมดุล ข้อมีรายละเอียดของเนื้อหาเพียงพอ ข้อการนำเสนอเข้าใจ (น่าสนใจ) ($\bar{X} = 4.60, S.D.=0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อได้แก่ข้อเนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับระดับการเรียนรู้และข้อเนื้อหาไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.20, S.D.=0.84$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเรียน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52, S.D.=0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อคำถามและคำตอบมีเป้าหมายชัดเจน ($\bar{X}=4.80, S.D.=0.45$) รองลงมาคือ ข้อตรวจคำตอบได้ง่าย ($\bar{X} = 4.60, S.D.=0.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีจำนวน 3 ข้อคือ ข้อแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนกับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อมีความต่อเนื่องกัน ข้อแบบฝึกหัดครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และข้อปริมาณของแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X} = 4.40, S.D.=0.55$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, S.D.=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ข้อคือ ข้อแบบทดสอบมีความเหมาะสมกับระดับของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และข้อปริมาณของแบบทดสอบเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X}=4.80, S.D.=0.45$) รองลงมา มี 2 ข้อคือข้อแบบทดสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และข้อรูปภาพประกอบมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.60, S.D.=0.55$) ส่วนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีจำนวน 2 ข้อคือข้อแบบทดสอบมีความยาก-ง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและข้อคำสั่งที่ใช้มีเป้าหมายชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.40, S.D.=0.55$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านใบงาน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี

2 ข้อคือ ข้อปริมาณของใบสั่งงานเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและข้อปริมาณของใบสั่งงานเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X}=4.80, S.D.=0.45$) รองลงมาคือ ข้อมีความสอดคล้องกับระดับของวัตถุประสงค์การสอนหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงานและข้อรูปภาพประกอบสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติและสื่อความหมายได้ชัดเจน ($\bar{X}=4.60, S.D.=0.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อมีจุดตรวจหรือการประเมินชัดเจน ($\bar{X}=4.20, S.D.=0.45$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านรูปภาพประกอบ พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53, S.D.=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ข้อคือข้อภาพประกอบมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาและสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X}=4.80, S.D.=0.45$) รองลงมาก็คือ ข้อภาพประกอบ มีความน่าสนใจ ($\bar{X}=4.60, S.D.=0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อภาพประกอบมีความชัดเจน ($\bar{X}=4.20, S.D.=0.55$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.60, S.D.=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ใช้ภาษาที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.80, S.D.=0.45$) รองลงมาคือข้อเข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ($\bar{X}=4.60, S.D.=0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ($\bar{X}=4.40, S.D.=0.55$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนวิทยา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดพิมพ์และรูปเล่ม พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58, S.D.=0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อรูปเล่มนำไปใช้ในการสอนได้ง่ายและสะดวก ($\bar{X}=4.20, S.D.=0.84$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนโดยผู้ครูผู้สอน ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา 7 ด้านได้แก่ ด้านใบงานเนื้อหาและการดำเนินเรื่องด้านแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเรียน ด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียน ด้านใบงานด้านรูปภาพประกอบ ด้านภาษา และด้านการจัดพิมพ์และรูปเล่มโดยครูผู้สอน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งเอกสารประกอบการเรียนเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาต่างๆ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนจำนวน 20 สถานศึกษาพบว่า มีแบบตอบรับส่งกลับคืนจำนวน 16 สถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 80.00

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนวิทยา โดยครูผู้สอนจำแนกตามรายด้าน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านใบงาน ($\bar{X}=4.59, S.D.=0.61$) รองลงมาคือ ด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียน ($\bar{X}=4.57, S.D.=0.61$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อคือ ด้านใบเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง และด้านรูปภาพประกอบ ($\bar{X}=4.50, S.D.=0.60$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนวิทยาโดยครูผู้สอนด้านใบเนื้อหาและการดำเนินเรื่องพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50, S.D.=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อคำอธิบายสัมพันธ์กับรูปภาพประกอบ ($\bar{X}=4.88, S.D.=0.34$) รองลงมาคือข้อเนื้อหาเรียงลำดับได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.81, S.D.=0.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อสาระของหน่วยการเรียนรู้ ตัวอย่าง กิจกรรม มีเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ ($\bar{X}=4.19, S.D.=0.91$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนวิทยา รหัสวิชา (2300-1007) โดยครูผู้ สอนด้านแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเรียน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อปริมาณของแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X}=4.75, S.D.=0.45$) รองลงมาแบบฝึกหัดครอบคลุมจุด ประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}=4.69, S.D.=0.70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนกับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อมีความต่อเนื่องกัน ($\bar{X}=4.38, S.D.=0.62$) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยครูผู้สอนด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยเรียนพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบทดสอบมีความเหมาะสมกับระดับของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.58) รองลงมาคือ ข้อคำสั่งที่ใช้มีเป้าหมายชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X}$ = 4.69, S.D.=0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อ คือ ข้อแบบทดสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้และข้อปริมาณของแบบทดสอบเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X}$ = 4.44, S.D.=0.73) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยครูผู้สอนด้านใบงานพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ปริมาณของใบสั่งงานเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.45) รองลงมา มี 2 ข้อคือ ข้อมีความสอดคล้องกับระดับ ของวัตถุประสงค์การสอนหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงานและข้อคำสั่งที่ใช้มีเป้าหมายชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X}$ = 4.69, S.D.=0.60) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อปริมาณของใบสั่งงานเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.44, S.D.=0.73) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยครูผู้สอนด้านรูปภาพประกอบพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อภาพ ประกอบมีคำอธิบาย ช่วยเสริมความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X}$ = 4.69, S.D.=0.48) รองลงมาคือ ข้อภาพประกอบมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ($\bar{X}$ = 4.62, S.D.=0.52) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อขนาดและองค์ประกอบของภาพเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.19, S.D.=0.75) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยครูผู้สอนด้านภาษาพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.63, S.D.=0.62) รองลงมาคือ ข้อใช้ภาษาที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.56, S.D.=0.51) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เข้าใจง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.50, S.D.=0.63) ตามลำดับ

- ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา โดยครูผู้สอนด้านการจัดพิมพ์และรูปเล่ม พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.53, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อการจัดหน้าเอกสารมีการเว้นช่องไฟ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.81, S.D.=0.40) รองลงมาคือ ข้อการพิมพ์ตัวสะกด การันต์ สระ พยัญชนะและเครื่องหมายต่างๆ มีความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อรูปเล่มมีขนาดเหมาะสมผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.25, S.D.=0.68) ตามลำดับ

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรกหมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนทุกหน่วยเรียนโดยคิดเป็นร้อยละ

80 ตัวหลังหมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยคิดเป็นร้อยละหลังจากนำเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาทำการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา

คะแนนจากผลการทดลอง		N	Σx	$\bar{X}$	ร้อยละ
1.	คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบฯ หลังเรียนหน่วยบทเรียน หรือประสิทธิภาพ ของกระบวนการ (E_1)	30	1220	40.67	81.37
2.	คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบฯ หรือประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	30	770	25.67	85.56

จากตารางที่ 2. แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่นำเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่างได้ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 81.37 ของคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตัวแรกที่ตั้งไว้ 80 และกลุ่มตัวอย่างสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 85.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตัวหลังที่ตั้งไว้ 80 แสดงว่าการเรียนด้วยเอกสารประกอบ การเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน จากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบหลังเรียนโดยใช้ค่าที (t-test Dependent) โดยการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนปรากฏผล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียน

ลักษณะการเรียนรู้		ค่าเฉลี่ย (mean)	SD	t	df	p
รวม	ก่อนเรียน	14.70	2.32	-17.537	24	0.00
	หลังเรียน	25.67	3.15			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ($p < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลเปรียบเทียบความก้าวหน้าทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั้นหมายความว่า การเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา นี้ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มสูงขึ้น

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา พบว่า โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ข้อขนาดของภาพประกอบเหมาะสมและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.77, S.D. = 0.50$) รองลงมาคือ ข้อการนำเสนอเนื้อหา มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.53$) ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อขนาดของตัวหนังสือมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.80$) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

1. อภิปรายผลการหาคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนพบว่า เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุดและผลการประเมินคุณภาพโดยผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ อุทัยวัฒน์ (2559) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช

2556 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการเรียนมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากและมีผลการประเมินคุณภาพ โดยครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา กาญจนรัชต์ (2559) ซึ่งได้วิจัย เรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการเรียนมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก และมีผลการประเมินคุณภาพโดยครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชนะ สุทธิประภา (2559) ซึ่งได้วิจัย เรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาเขียนแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบ การเรียนมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัฒน์ เสวภาคย์ไพฑูริย์ (2556) ซึ่งได้วิจัย เรื่องการพัฒนา เอกสารประกอบการเรียน วิชาทฤษฎีเครื่องมือกล ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของหรรษา เสริฐผล (2556) ซึ่งได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น รหัสวิชา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผลการวิจัยผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนพบว่า เอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.37/85.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 ผลงานวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปรโมทย์ อุทัยวัฒน์ (2559) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน วิชางานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.28/84.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของธนา อ่อนศรี (2559) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน วิชางานไฟฟ้ารถยนต์ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพ 81.18/83.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกศักดิ์ สมนคำ (2559) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบ การเรียน วิชางานระบบฉีดเชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพ 84.86/81.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของทองพูน เบญจเจติ (2558) ได้วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเครื่องมือกลเบื้องต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2557 ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพ 82.14/81.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญ ไซติกกลาง (2558) ซึ่งได้วิจัย เรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเชื่อมซ่อมบำรุง ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพ 82.31/81.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

3. อภิปรายผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนแตกต่างจากคะแนนทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนนั้นก็แสดงว่า การเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน วิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา นี้ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของมานพ เปลี่ยนแก้ว (2556) ซึ่งได้ศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชางานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันโดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จงรัตน์ วิสุทธิคุณ (2555) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเครื่องมือกล1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันโดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวรกร เวชประสิทธิ์ (2555) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการสร้างและศึกษาหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชางานวัดละเอียดหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 สาขาวิชาเทคนิคการผลิต วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้สูงกว่าก่อนการใช้เอกสารประกอบการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ พันธุ์สว่าง (2555) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธา บัวดำ (2554) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเครื่องมือกลเบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย เทคนิคสตุล ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันโดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. อภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ อุทัยวัฒน์ (2559) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการเรียนที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจรงรัตน์ วิสุทธิคุณ (2555) ได้วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเครื่องมือกล 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเอกสารประกอบการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา ลือรัตนกุลชัย (2554) ซึ่งได้วิจัย เรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบ การเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ สุพรรณ (2554) ซึ่งได้รายงานผลการศึกษาและการใช้เอกสารประกอบการเรียนวิชางานฝึกฝีมือ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร สุทธิเดช (2553) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนวิชางานเครื่องมือกลเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนโดยรวมในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนจะสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไม่ได้ขึ้นอยู่กับเอกสารประกอบการเรียนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนด้วย ดังนั้น ในกรณีที่ผู้สอนต้องการนำเอกสารประกอบการเรียนนี้ไปใช้จำเป็น ต้องศึกษาเนื้อหาวิชา รวมถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และเตรียมสื่อการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ผู้สอนควรจัดทำสื่อการสอนเพิ่มเติมนอกจากเอกสารประกอบการเรียนนี้ เช่น สื่อการเรียนการสอนด้วยโปรแกรม Microsoft Office Power Point ของจริง และหุ่นจำลอง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น โดยอาศัยจังหวะและเวลาในการใช้สื่อการสอนในแต่ละครั้งให้สัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอน

3. การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ เมื่อครูผู้สอนทำการสอนความรู้ทางทฤษฎีเบื้องต้นก่อนทำการปฏิบัติ ครูผู้สอนต้องทำการวางแผนในการใช้ระยะเวลาให้นักเรียนฝึกทักษะจาก ใบสั่งงานให้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความเข้าใจจากการเรียนภาคทฤษฎีมาคิดแก้ปัญหาต่างๆ จากใบสั่งงานโดยผู้สอนมีหน้าที่ตรวจปรับความรู้ของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือสมรรถนะที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนกับการสอนแบบปกติ

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาชุดการสอนเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาศิลปกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยพัฒนาสื่อการสอนอื่นๆ เพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการเรียนได้แก่ สื่อการเรียนการสอนด้วย

โปรแกรม Microsoft Office Power Point สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) และสื่อของจริง เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน เอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาศิลปกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในภาคปฏิบัติเพิ่มเติมจากภาคทฤษฎี

4. ควรมีการพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเอกสารประกอบการเรียนวิชาการเขียนแบบทัศนียวิทยา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ให้เป็นแบบทดสอบมาตรฐานทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และนำไปใช้ทดสอบในรายวิชาดังกล่าวอย่างกว้างขวางในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และปรับปรุง หลักสูตรรายวิชาให้เหมาะสมกับในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

กฤษฎา กาญจนรัตน์.(2559). รายงานผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

รหัสวิชา 2100-1001 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.ราชบุรี: วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี.

ชนะ สุทธิประภา. (2559). การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาเขียนแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์รหัสวิชา

3102-2002 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2557. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

วีระวัฒน์ เสาวภาคย์ไพบุลย์ (2559). การสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอน วิชางานเครื่องมือ กล

เบื้องต้นรหัสวิชา 20100-1007 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชา
อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. หนองคาย.

ธนา อ่อนศรี. (2559) .การสร้างและหาประสิทธิภาพของ เอกสารประกอบการสอนวิชางานไฟฟ้า รยนต์ รหัส

วิชา 2101-2005 ตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาช่าง
อุตสาหกรรม สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: แผนกวิชา ช่าง
ยนต์ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร.

จรงรัตน์ วิสุทธิคุณ. (2555). รายงานการสร้างและหา ประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอน วิชางาน

เครื่องมือกล 1 รหัสวิชา 2102-2106. ยะลา: สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบ ารุง วิทยาลัยเทคนิคยะลา

เอกศักดิ์ สวงวนคำ. (2559). รายงานการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอน วิชางานระบบฉีด

เชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์ รหัสวิชา 2101-2109 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556. สืบค้น
เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2560,

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

(ปรับปรุง พ.ศ.2565) สำนักมาตรฐาน การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556.

กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). สำนักนโยบายและแผนการ
อาชีวศึกษา.

การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาครัฐไทยด้วยเครื่องมือ ITA
: ศึกษาภาพรวมผลการประเมินระดับประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567
ENHANCING INTEGRITY AND TRANSPARENCY IN THE THAI PUBLIC SECTOR
THROUGH THE ITA TOOL: A STUDY OF THE NATIONAL ASSESSMENT RESULTS
FROM FISCAL YEARS 2020 – 2024

กมลสันต์ ศรีyarany

Kamonsan Sriyaranya

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

Office of the Permanent Secretary, Ministry of Justice

E Mail : kamonsan.sriyaranya@gmail.com

Received : July 2, 2025

Revised : December 14, 2025

Accepted : December 26, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพรวมผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ในระดับประเทศช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 โดย ITA เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมธรรมาภิบาลและป้องกันการทุจริตของภาครัฐ การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 67.90 คะแนน ในปี 2563 เป็น 93.05 คะแนน ในปี 2567 สะท้อนถึงพัฒนาการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการประเมิน ITA ประกอบด้วยข้อมูลจาก 3 ส่วน ได้แก่ แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ผลการประเมินส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ พัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ และเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นระบบมากขึ้น ขณะเดียวกัน ประชาชนมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการตรวจสอบและติดตามการทำงานของรัฐบาล ดังนั้น ITA ไม่เพียงเป็นเครื่องมือประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของรัฐบาลและส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การยกระดับ, คุณธรรม, ความโปร่งใส, ภาครัฐไทย, เครื่องมือ ITA

ABSTRACT

This article aims to study the overview of the Integrity and Transparency Assessment (ITA) results for public sector agencies at the national level during the fiscal years 2020-2024. ITA serves as an important tool for promoting good governance and preventing corruption in the public sector. Data analysis reveals that the national average score increased continuously from 67.90 points in 2020 to 93.05 points in 2024, reflecting significant development in the integrity and transparency of government agencies. The ITA assessment comprises data from three components: internal stakeholder perception measurement, external stakeholder perception measurement, and public information disclosure measurement. The assessment results have led public sector agencies to

prioritize the use of technology to enhance administrative efficiency, develop electronic platforms, and systematically disclose information to a greater extent. Meanwhile, citizens have played an increasingly important role in monitoring and overseeing government operations. Therefore, ITA is not only a tool for assessing integrity and transparency, but also serves as a crucial mechanism for elevating government performance and promoting public administration that is more transparent, fair, and accountable.

Keywords : Integrity, Transparency, Enhancement, Thai Public Sector, ITA Tool

บทนำ

ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในสังคมไทยถือเป็นปัญหาที่สำคัญและมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก การแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนและเกิดความยั่งยืนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างรอบด้านและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ปัจจุบันแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ประเทศไทยใช้ดำเนินการอยู่ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567) ได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างทัศนคติค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริตและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการป้องกันการทุจริตและการป้องปรามการทุจริต และด้านการปราบปรามการทุจริตตามขอบเขตหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ในบรรดาเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการทุจริต การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญในการป้องกันการทุจริต โดยเป็นการดำเนินงานคู่ขนานกันไปกับมิติด้านการปราบปรามการทุจริตและมิติด้านการเสริมสร้างทัศนคติค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทุจริตในสังคมไทยเกิดผลสัมฤทธิ์และเกิดความยั่งยืน ซึ่งเครื่องมือการประเมิน ITA ถูกออกแบบมาให้มีจุดมุ่งหมายหลักในเรื่องการส่งเสริมธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐและการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตเป็นหลัก ดังจะเห็นได้จากประเด็นข้อคำถามการประเมินที่มุ่งเน้นในเรื่องการป้องกันการทุจริตและการบริหารจัดการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์มากกว่ามุ่งจับผิด เปรียบเสมือนเครื่องมือตรวจสอบสุขภาพองค์กรประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร โดยผลการประเมิน ITA ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ การประเมิน ITA จึงไม่ได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพ สำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและการให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบอีกด้วย (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567) นอกจากนี้ การประเมิน ITA ยังถือเป็นเครื่องมือที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่พัฒนาการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้รับการบริการจากภาครัฐที่ดีขึ้น และยังส่งผลให้ประชาชนและสาธารณชนมีโอกาสดำเนินการกำกับติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานผ่านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐได้มากขึ้นอีกด้วย

ผู้เขียนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาครัฐไทยด้วยเครื่องมือ ITA โดยศึกษาจากผลการประเมินระดับประเทศในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2567 เพื่อวิเคราะห์แนวโน้ม

และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐไทย ทั้งนี้ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสิทธิผลของการใช้เครื่องมือ ITA ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาครัฐ และจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสที่ยั่งยืนในอนาคต

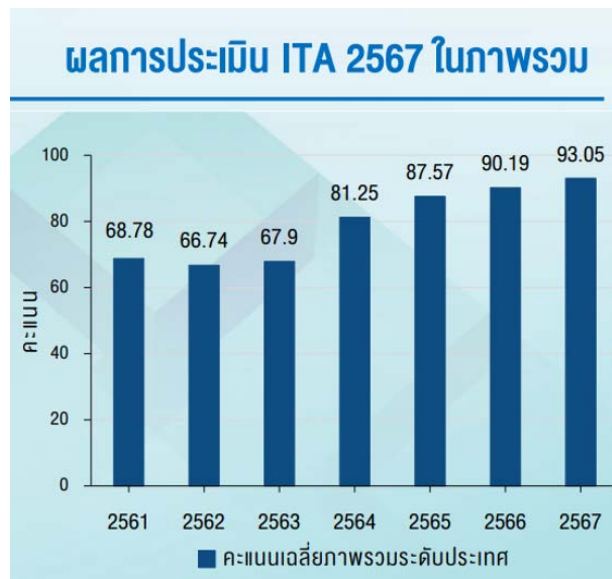
แนวคิดและความสำคัญการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส

1) แนวคิดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจากความจำเป็นในการสร้างกลไกการป้องกันการทุจริตในภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยมีพื้นฐานความคิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรภาครัฐให้มีสุขภาวะที่ดีด้านคุณธรรมและความโปร่งใส แนวคิดนี้เกิดจากการตระหนักว่าการทุจริตในภาครัฐเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศอย่างร้ายแรง จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่สามารถวัดและประเมินสถานะด้านคุณธรรมของหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาเครื่องมือ ITA เริ่มต้นจากการศึกษาวิจัยและออกแบบเครื่องมือในปี พ.ศ. 2552 - 2555 โดยเกิดจากความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งได้นำเครื่องมือ Transparency Index และ Integrity Assessment มาบูรณาการและพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย แนวคิดพื้นฐานของ ITA คือการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากหลายแหล่งมาประกอบการประเมิน เพื่อให้ได้ภาพที่สะท้อนความเป็นจริงของสถานการณ์ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน การออกแบบเครื่องมือได้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งบุคลากรภายในและผู้รับบริการภายนอก รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ ซึ่งสะท้อนแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลการดำเนินงานภาครัฐ แนวคิดนี้ยังเชื่อมโยงกับทฤษฎีการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ที่เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567)

2) ความสำคัญของการประเมิน ITA ต่อการพัฒนาภาครัฐไทย

ความสำคัญของการประเมิน ITA ปรากฏชัดเจนผ่านการที่รัฐบาลได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและเป้าหมายตามแผนงานระดับประเทศหลายฉบับ โดยเฉพาะในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายให้คะแนนเฉลี่ยของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสทุกหน่วยงานในประเทศไทยจะต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า 89 คะแนนในปี 2566 - 2570 ความสำคัญดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการประเมิน ITA ไม่ใช่เพียงแค่เครื่องมือการวัดผล แต่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาครัฐของประเทศ การที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานต้องเข้าร่วมการประเมิน ITA ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 - 2560 แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการใช้เครื่องมือนี้เป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ การประเมิน ITA ยังมีความสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสและมีคุณธรรม โดยกระตุ้นให้หน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ความสำคัญของ ITA ยังปรากฏในการที่เครื่องมือนี้สามารถเชื่อมโยงและสนับสนุนการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยในระดับสากล ซึ่งมีผลต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศในด้านการลงทุนและการค้าระหว่างประเทศ การประเมิน ITA จึงมีความสำคัญทั้งในมิติของการพัฒนาภายในประเทศและการยกระดับมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลจะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนย้อนหลังในแต่ละปี (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567)

ภาพที่ 1 ผลการประเมิน ITA 2567 ในภาพรวม

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

3) หลักการพื้นฐานของเครื่องมือ ITA

หลักการพื้นฐานของเครื่องมือ ITA ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใสโดยใช้ข้อมูลที่ครอบคลุมรอบด้าน ซึ่งสะท้อนหลักการทางสถิติและวิชาการที่เข้มงวด เพื่อให้ผลการประเมินสามารถสะท้อนสถานะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง หลักการสำคัญประการแรกคือหลักการความครอบคลุม (Comprehensiveness) โดยการเก็บข้อมูลจากหลากหลายแหล่งและมีมิติประกอบด้วยข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ หลักการที่ 2 คือหลักการมีส่วนร่วม (Participation) ที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานและผู้รับบริการได้แสดงความคิดเห็นและประเมินการดำเนินงานของหน่วยงาน หลักการที่ 3 คือหลักการความโปร่งใสในกระบวนการประเมิน (Transparency in Assessment) โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและเปิดเผยให้หน่วยงานและสาธารณชนทราบ หลักการที่ 4 คือหลักการความเป็นปรณัย (Objectivity) ในการประเมิน โดยใช้ระเบียบวิธีการประเมินที่เป็นไปตามหลักวิชาการและมีความเป็นกลาง หลักการที่ 5 คือหลักการการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หลักการเหล่านี้ ทำให้เครื่องมือ ITA มีความน่าเชื่อถือและสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567)

4) กรอบการประเมินและตัวชี้วัดของ ITA

กรอบการประเมิน ITA ประกอบด้วย 3 เครื่องมือหลักที่ครอบคลุม 10 ตัวชี้วัด โดยแต่ละเครื่องมือมีวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสมบูรณ์ เครื่องมือแรกคือแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ซึ่งมุ่งเป้าไปที่บุคลากรภาครัฐทุกระดับที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า 1 ปี ครอบคลุม 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต เครื่องมือที่ 2 คือแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) ซึ่งเป็นการประเมินจากมุมมองของผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ ครอบคลุม 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ คุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร และการปรับปรุงระบบการทำงาน เครื่องมือที่ 3 คือแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data

Integrity and Transparency Assessment: OIT) ซึ่งเป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ ครอบคลุม 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต โดยตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูลมีตัวชี้วัดย่อย 5 ด้าน ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงานและการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส ส่วนตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริตมีตัวชี้วัดย่อย 2 ด้าน คือ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน และการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส กรอบการประเมินนี้ได้รับการออกแบบให้มีความสมดุลระหว่างการประเมินจากภายในและภายนอกองค์กร พร้อมทั้งการตรวจสอบข้อมูลที่เป็นรูปธรรมและสามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567)

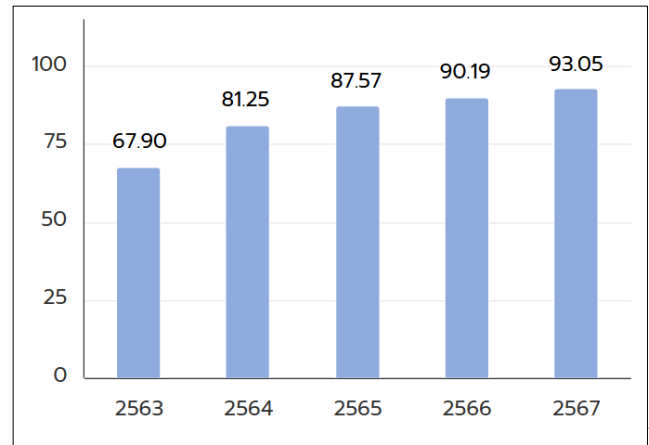
5) พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของเครื่องมือ ITA

พัฒนาการของเครื่องมือ ITA สามารถแบ่งออกเป็น 4 ช่วงระยะเวลาหลัก ซึ่งแต่ละช่วงมีการปรับปรุงและพัฒนาที่สำคัญ ช่วงแรกคือการศึกษาวิจัยและออกแบบเครื่องมือ (พ.ศ. 2552 - 2555) ซึ่งเป็นช่วงที่มีการริเริ่มความร่วมมือกับสาธารณรัฐเกาหลีและการพัฒนารอบการประเมิน 5 ดัชนี ประกอบด้วย ดัชนีความโปร่งใส ดัชนีความพร้อมรับผิด ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร และดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ช่วงที่สองคือการเริ่มขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรม (พ.ศ. 2555 - 2560) ซึ่งเริ่มต้นจากการทดลองใช้เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2555 กับหน่วยงานนำร่อง 8 หน่วยงาน จากนั้นจึงขยายขอบเขตไปยังหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานต้องเข้าร่วมการประเมินในปี พ.ศ. 2559 - 2560 ช่วงที่สามคือการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงกรอบหลักเกณฑ์การประเมิน (พ.ศ. 2561-2564) ซึ่งมีการทบทวนและพัฒนาเครื่องมือร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยปรับเปลี่ยนจากกรอบ 5 ดัชนี มาเป็น 10 ตัวชี้วัด ภายใต้ 3 เครื่องมือการประเมิน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและสามารถสนับสนุนการยกระดับค่าดัชนี CPI ของประเทศไทย ช่วงที่สี่คือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการประเมิน (พ.ศ. 2565 - ปัจจุบัน) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญจากการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาภายนอก (Third Party) มาเป็นการดำเนินการเองโดยสำนักงาน ป.ป.ช. การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เครื่องมือ ITA มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมกับบริบทการบริหารราชการไทยมากยิ่งขึ้น (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567)

6) ประสิทธิภาพและผลกระทบของการประเมิน ITA

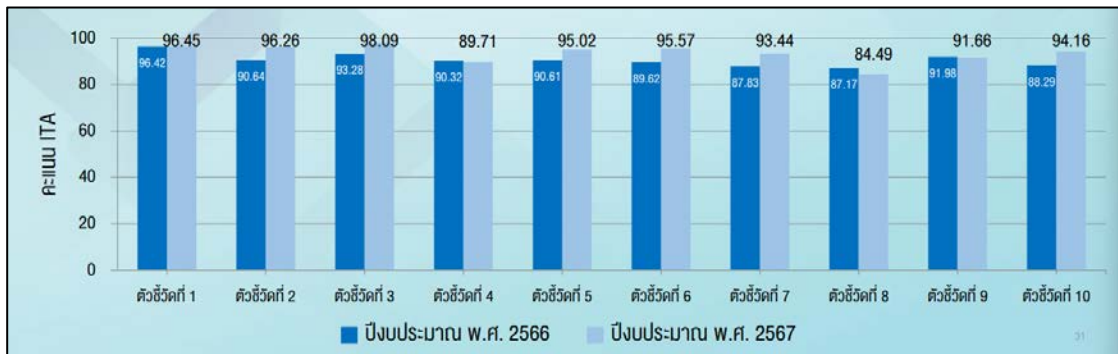
การประเมิน ITA ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานภาครัฐอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยผลกระทบที่สำคัญที่สุดคือการสร้างความตระหนักของบุคลากรภาครัฐในทุกระดับเกี่ยวกับความสำคัญของคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน การประเมิน ITA ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือตรวจสอบภาพองค์กรประจำปี ที่ช่วยให้หน่วยงานได้รับทราบสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของตนเอง ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ดีขึ้น ผลกระทบในระดับนโยบายปรากฏผ่านการที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในภาครัฐ เช่น การส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเปิดเผยข้อมูล การป้องกันการทุจริต และการให้บริการสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารในทุกระดับให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานในสังกัด ผลกระทบในระดับการปฏิบัติงานปรากฏผ่านการที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน โดยเฉพาะในด้านการเปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทรัพยากรบุคคล และการป้องกันการทุจริต การประเมิน ITA ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรในทิศทางที่เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างภาครัฐที่มีคุณธรรมและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในระยะยาว (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, 2567)

การวิเคราะห์ภาพรวมผลการประเมินระดับประเทศ ภาพรวมผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2567

ที่มา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System: ระบบ ITAS)

จากภาพข้างต้นสะท้อนให้เห็นผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ในช่วงปีงบประมาณ 2563 - 2567 แสดงให้เห็นแนวโน้มการพัฒนาที่เป็นบวกและต่อเนื่อง โดยคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอจาก 67.90 คะแนนในปี 2563 เป็น 93.05 คะแนนในปี 2567 การเติบโตนี้สะท้อนความมุ่งมั่นและประสิทธิภาพของการขับเคลื่อนนโยบายการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐไทยอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งความสำเร็จที่โดดเด่นคือการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยต้องไม่น้อยกว่า 89 คะแนน โดยผลที่ได้ 93.05 คะแนนในปี 2567 เกินเป้าหมายที่วางไว้ส่วนการเพิ่มขึ้น 2.86 คะแนนจากปีก่อนหน้านั้น แม้จะมีอัตราการเติบโตที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงแรก แต่ก็ยังคงแสดงถึงการพัฒนามีเสถียรภาพและยั่งยืน ประกอบกับในด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประเมินในปี 2567 มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 1,369,235 คน เพิ่มขึ้น 362,989 คน จากปีก่อน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 461,440 คน และประชาชนผู้รับบริการ 907,795 คน การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เข้าร่วมนี้เสริมสร้างความน่าเชื่อถือทางวิชาการและสะท้อนการรับรู้ของสาธารณะต่อความสำคัญของคุณธรรมและความโปร่งใสในภาครัฐได้อย่างครอบคลุม โดยระบบการประเมิน ITA ที่ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐ 8,325 แห่งทั่วประเทศ มีจุดแข็งในด้านความสม่ำเสมอของมาตรฐานการประเมิน การกำกับดูแลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และความร่วมมือที่ดีจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เมื่อคะแนนเฉลี่ยเข้าใกล้ระดับสูงสุด การพัฒนาต่อไปควรมุ่งเน้นการรักษาความต่อเนื่องและการสร้างวัฒนธรรมคุณธรรมและความโปร่งใสให้ฝังรากลึกในการปฏิบัติงานของภาครัฐ เพื่อให้การพัฒนานี้เป็นไปอย่างยั่งยืนและสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมไทยในระยะยาว

ภาพที่ 3 คะแนน ITA ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

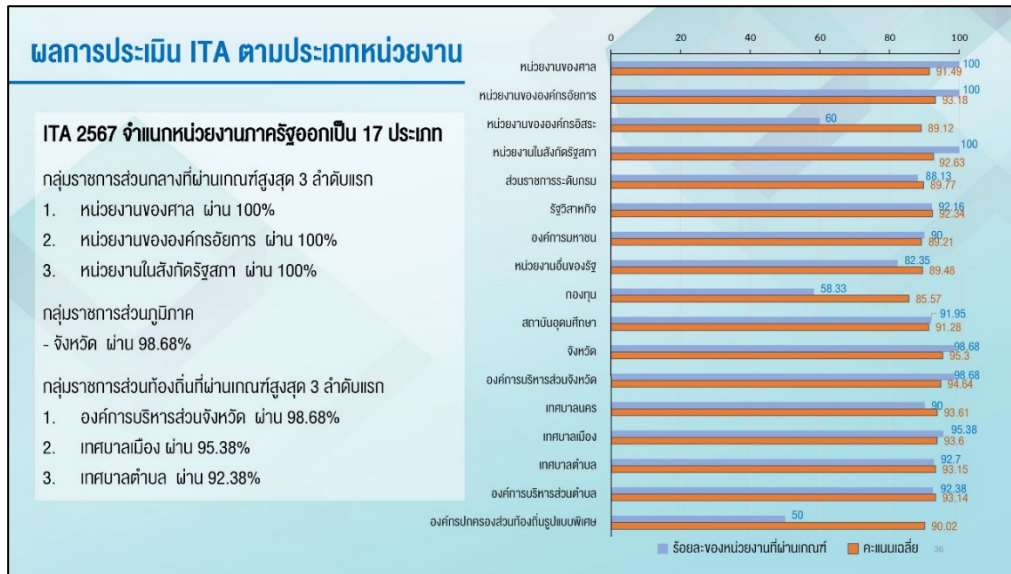
เมื่อพิจารณาจากผลการประเมิน ITA (Integrity and Transparency Assessment) ปี 2567 พบว่าหน่วยงานภาครัฐไทยมีการพัฒนาด้านความโปร่งใสและธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง โดยทั้ง 10 ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2566 พบว่าตัวชี้วัดส่วนใหญ่มีคะแนนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่ 6 ด้านคุณภาพการดำเนินงานที่มีการปรับปรุงสูงสุด 5.95 คะแนน จากเดิม 89.62 เป็น 95.57 คะแนน สะท้อนให้เห็นถึงการยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ตัวชี้วัดที่มีคะแนนสูงสุดคือตัวชี้วัดที่ 3 ที่ได้ 98.09 คะแนน ตามด้วยตัวชี้วัดที่ 1 และ 10 ที่ได้ 96.45 และ 94.16 คะแนนตามลำดับ ขณะที่ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำสุดคือตัวชี้วัดที่ 8 ที่ได้ 84.49 คะแนน แต่ยังคงผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในเชิงลึกจากผลการประเมินคะแนน ITA รายตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า แม้ภาพรวมของผลการประเมินจะมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างชัดเจนในตัวชี้วัดส่วนใหญ่ แต่ยังมี ตัวชี้วัดบางประการที่มีคะแนนลดลง โดยตัวชี้วัดที่มีคะแนนลดลง ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ ซึ่งมีคะแนนลดลงจาก 90.32 เป็น 89.71 คะแนน (ลดลง 0.61 คะแนน) รวมถึงตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงการทำงาน ซึ่งมีคะแนนลดลงจาก 87.17 เป็น 84.49 คะแนน (ลดลง 2.68 คะแนน) และ ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล ที่มีคะแนนลดลงจาก 91.98 เป็น 91.66 คะแนน (ลดลง 0.32 คะแนน) ตามลำดับ ทั้งนี้ คะแนนที่ลดลงดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างและเชิงการบริหารในบางมิติของงานดำเนินงานภาครัฐที่ยังต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับ ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ การลดลงของคะแนนอาจสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านการกำกับดูแล การควบคุม และการติดตามการใช้ทรัพย์สินของรัฐให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ตลอดจนการสื่อสารเชิงนโยบายและการสร้างความตระหนักรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ แม้ว่าหน่วยงานจะมีระเบียบและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้ว แต่การนำไปสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในทุกระดับอาจยังไม่เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสะท้อนออกมาในผลการประเมิน

ขณะเดียวกัน ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงการทำงาน และตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งมีคะแนนลดลงเช่นกัน อาจสะท้อนถึงความท้าทายด้านการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการทำงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้มีความครบถ้วน ชัดเจน และเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะในมิติที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนากลไกการติดตาม ประเมินผล และการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยสรุป แม้ผลการประเมินตามกราฟจะแสดงให้เห็นถึง ความมุ่งมั่นของหน่วยงานภาครัฐในการยกระดับความโปร่งใส ธรรมาภิบาล และประสิทธิภาพการดำเนินงานในภาพรวม แต่การที่ยังมีบางตัวชี้วัดที่คะแนนลดถอยม ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากลไกการบริหารจัดการในประเด็นดังกล่าวอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน และยกระดับผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในระยะยาว

ภาพที่ 4 ผลการประเมิน ITA ตามประเภทหน่วยงาน

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

จากภาพผลการประเมิน ITA ปี 2567 ตามประเภทหน่วยงาน สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าของภาคราชการไทยในด้านความโปร่งใสและธรรมาภิบาล โดยมีหน่วยงาน 3,638 แห่ง หรือ 43.70% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมดได้รับการจัดอันดับในระดับ “ผ่านดี” ซึ่งแสดงถึงการยกระดับมาตรฐานความโปร่งใสและคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญ หน่วยงานในระบบยุติธรรม ได้แก่ ศาล องค์กรยุติธรรม และรัฐสภา มีผลการประเมินที่สมบูรณ์แบบ 100% เป็นตัวอย่างที่ดีของการบริหารงานที่มีมาตรฐานสูงสุด ขณะที่ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) มีผลการประเมิน 98.68% ใกล้เคียงกับมาตรฐานสูงสุด แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานที่มีการกำกับดูแลจากส่วนกลางอย่างใกล้ชิด สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีผลการประเมินสูงสุด 98.68% ตามด้วยเทศบาลเมือง 95.38% และเทศบาลตำบล 92.38% ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดองค์กรกับความสามารถในการพัฒนาระบบธรรมาภิบาล จุดสังเกตที่น่าสนใจคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดกลับมีคะแนนต่ำกว่าหน่วยงานระดับจังหวัดและส่วนกลาง ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายในการบริหารงานระดับฐานรากที่ต้องเผชิญกับความซับซ้อนและข้อจำกัดด้านทรัพยากร ความแตกต่างของผลการประเมินระหว่างหน่วยงานประเภทต่าง ๆ บ่งชี้ถึงความจำเป็นในการพัฒนามาตรฐานธรรมาภิบาลให้สม่ำเสมอทั่วทั้งระบบราชการ โดยเฉพาะการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนและการถ่ายทอดความรู้จากหน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงไปยังหน่วยงานที่ต้องการพัฒนา ในภาพรวม ผลการประเมิน ITA ปี 2567 แสดงให้เห็นว่าภาคราชการไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ของการบริหารภาครัฐที่เน้นความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล และจะเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการประเมิน ITA รายการกระทรวง

ที่	กระทรวง	จำนวน หน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย	ที่	กระทรวง	จำนวน หน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย
1	กระทรวงอุตสาหกรรม	8	93.85	11	สำนักนายกรัฐมนตรี	33	90.14
2	กระทรวงแรงงาน	6	93.69	12	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	15	90.11
3	กระทรวงการคลัง	29	93.29	13	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	7	89.69
4	กระทรวงพลังงาน	9	92.92	14	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	17	89.66
5	กระทรวงวัฒนธรรม	10	92.37	15	กระทรวงสาธารณสุข	17	89.01
6	กระทรวงมหาดไทย	14	92.13	16	กระทรวงกลาโหม	8	88.91
7	กระทรวงยุติธรรม	13	91.42	17	กระทรวงการต่างประเทศ	13	88.7
8	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	9	90.88	18	ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	20	88.24
9	กระทรวงพาณิชย์	12	90.67	19	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	22	87.7
10	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	9	90.51	20	กระทรวงคมนาคม	19	86.67
				21	กระทรวงศึกษาธิการ	13	82.66

ภาพที่ 5 ผลการประเมิน ITA รายการกระทรวง

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

จากข้อมูลผลการประเมิน ITA ปี 2567 รายการกระทรวงที่ครอบคลุมหน่วยงานทุกประเภท ได้แก่ ส่วนราชการระดับกรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ และกองทุน แสดงให้เห็นภาพรวมที่ก้าวหน้าด้านความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในภาคราชการไทย โดยมี 19 แห่ง หรือคิดเป็น 90.48% ที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 85 คะแนนตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นผลสำเร็จที่สะท้อนถึงการยกระดับมาตรฐานการบริหารงานของภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมที่ได้คะแนนสูงสุด 93.85 แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรที่มีขนาดกะทัดรัดและมีการกิจเฉพาะด้าน ซึ่งทำให้สามารถควบคุมและพัฒนามาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงแรงงานและกระทรวงการคลังที่ติดอันดับ 2 และ 3 ยังคงรักษาคะแนนในระดับสูงแม้จะมีภารกิจที่ซับซ้อนและกว้างขวางมากขึ้น

บทสรุป

ผลการประเมิน ITA ในช่วงปีงบประมาณ 2563 - 2567 เป็นเครื่องยืนยันว่าประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ของการบริหารภาครัฐที่เน้นความโปร่งใสและธรรมาภิบาล ความสำเร็จที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่เป็นตัวเลขที่น่าภาคภูมิใจ แต่ยังเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ การเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยกำลังตื่นตัวและให้ความสำคัญกับประเด็นคุณธรรมและความโปร่งใสมากขึ้น สิ่งนี้เป็นสัญญาณที่ดีสำหรับการพัฒนาประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลภาครัฐในระยะยาว ความสำเร็จของระบบ ITA จะมีส่วนสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรม ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตย การที่ภาครัฐสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องจะเป็นแรงบันดาลใจให้ภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคมเดินตามแนวทางเดียวกัน ท้ายที่สุด ผลการประเมิน ITA ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมไทยควรภาคภูมิใจ แต่ก็ยังเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเดินทางสู่การเป็นประเทศที่มีธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในระดับสากลอย่างแท้จริง ความต่อเนื่องในการพัฒนาและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจะเป็นสิ่งกำหนดว่าความสำเร็จนี้ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนไทยในระยะยาวหรือไม่

ข้อเสนอแนะการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาครัฐไทย

1. ควรจัดตั้งสถาบันพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการทุกประเภท เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาองค์ความรู้ และจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง (Practical-based

Learning) โดยกำหนดให้มีหลักสูตรบังคับสำหรับข้าราชการที่บรรจุใหม่ด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล และจัดการอบรมเสริมสำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2. ควรจัดสรรงบประมาณเฉพาะกิจเพื่อการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีที่สนับสนุนการบริหารงานโปร่งใส รวมถึงการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) มาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบ และวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

3. ควรส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอิสระ (Independent Oversight Committee) ที่ประกอบด้วยตัวแทนจากภาคประชาสังคมและผู้เชี่ยวชาญด้านธรรมาภิบาลเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2567) .ป.ป.ช. ประกาศผล ITA ของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และมอบรางวัล ITA AWARDS 2024.

<https://www.nacc.go.th/categorydetail/20180831184638361/20240730173332?>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2567). เอกสารประกอบพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลง ITA. <https://www.nacc.go.th/files/article/attachments/2740379aa27603081fee1926bf23fb3e339bef.pdf?csrt=9671960289420354053>

สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส. (2567). การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. [https://itas.nacc.go.th/report/rpt0101new ? year=2024&isPublic=True](https://itas.nacc.go.th/report/rpt0101new?year=2024&isPublic=True)

นิทานผีลาว: กลวิธีการเล่าเรื่องผีในสื่อออนไลน์ กรณีศึกษาช่องยูทูป JulyJulee
LAO GHOST TALES: GHOST STORYTELLING STRATEGIES IN ONLINE MEDIA:
A CASE STUDY OF THE YOUTUBE CHANNEL JULYJULEE

ศิริกานต์ดา สันโดด^{1*} ราชนีย์ นิลวรรณภา²
Sirikanda Sandod^{1*}, Rachan Nillawannapha²

¹นิสิต, สาขาภาษาและวัฒนธรรมลาว หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประเทศไทย
²อาจารย์, สาขาภาษาและวัฒนธรรมลาว หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประเทศไทย

¹ undergraduate, Lao Language and Culture Department ASEAN Language and Culture Course
Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University, Thailand

² Lecturer, Lao Language and Culture Department ASEAN Language and Culture Course
Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University, Thailand

*Corresponding author, e-mail: Chalernsak45000@gmail.com

Received : June 20, 2025

Revised : December 26, 2025

Accepted : December 26, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของเรื่องเล่านิทานผีลาว และกลวิธีการเล่าเรื่องนิทานผีลาว ซึ่งนิทานผีลาวมีความน่าสนใจและมีการเผยแพร่กันอยู่ทั่วไปน่าจะเป็นการเล่าปากต่อปาก การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ต่างๆ เช่น YOUTUBE ช่องนิทานลาว JulyJulee (นิทานลาว JulyJulee) ดังนั้นนิทานผีลาวแต่ละเรื่องก็แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคม จารีตประเพณี วิถีชีวิต ความเชื่อ ความเชื่อถือของบุคคลแต่ละยุคสมัย และให้คติเตือนใจให้คนค่าทำให้ทราบเรื่องราวมากขึ้น บางเรื่องก็อิงประวัติศาสตร์ให้เกร็ดความรู้ นิทานผีลาวก็มีทั้งผีดีและผีร้าย ผีดีเป็นผีที่ปกติและจะไม่ทำร้ายมนุษย์แล้วยังส่งเสริมไปในทางที่ดีทำให้มนุษย์นั้นมีความเคารพนับถือ ส่วนผีร้ายมีลักษณะที่ไม่ดีสร้างความหวาดกลัวและสร้างความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์

ผลการศึกษาพบได้ 2 ประเด็น ดังนี้ 1) องค์ประกอบของเรื่องเล่านิทานผีลาว ไม่ว่าจะเป็น ชื่อเรื่อง เนื้อเรื่อง โครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร บทสรุป 2) กลวิธีการเล่าเรื่องในนิทานผีลาวที่น่าเสนอผ่านสื่อลาวในปัจจุบัน

คำสำคัญ : นิทานผีลาว สื่อออนไลน์ กลวิธีการเล่าเรื่อง

Abstract

This article aims to study the elements of Lao ghost stories and the storytelling techniques of Lao ghost stories. Lao ghost stories are interesting and widely spread, probably by word of mouth, written text, and published on various websites such as YOUTUBE, the Lao ghost story channel JulyJulee (Lao Tales JulyJulee). Therefore, each Lao ghost story shows the social conditions, traditions, lifestyles, beliefs, and trusts of people in each era, and provides morals and values, making the story more understandable. Some stories are based on history to provide knowledge. Lao ghost stories have both good and bad ghosts. Good ghosts are normal ghosts that do not harm humans and also promote goodness, making humans respect them. As for bad ghosts, they have bad characteristics that create fear and cause suffering to humans.

The results of the study found 2 issues as follows: 1) Elements of Lao ghost stories, such as the title, story, plot, scene, characters, and conclusion. 2) Storytelling techniques in Lao ghost stories presented through Lao media today.

Keywords: Lao Ghost Tales, Online Media, Storytelling strategies

บทนำ

วรรณกรรมเป็นงานเขียนที่แต่งขึ้นหรืองานศิลปะ ที่เป็นผลงานอันเกิดจากการคิด และจินตนาการ แล้วเรียบเรียง นำมาบอกเล่า บันทึก ขับร้อง หรือสื่อออกมาด้วยกลวิธีต่างๆ โดยทั่วไปแล้ว จะแบ่งวรรณกรรมเป็น 2 ประเภท คือ วรรณกรรมลายลักษณ์ คือวรรณกรรมที่บันทึกเป็นตัวหนังสือ และวรรณกรรมมุขปาฐะ อันได้แก่วรรณกรรมที่เล่าด้วยปาก ไม่ได้จดบันทึก อาทิ ตำนานพื้นบ้านวรรณกรรมจึงมีความหมายครอบคลุมกว้าง ถึงประวัติ นิทาน ตำนาน เรื่องเล่า ขำขัน เรื่องสั้น นวนิยาย บทเพลง คำคม เป็นต้น

ส่วนใหญ่วรรณกรรมที่สืบทอดกันทางวาจาหรือที่เรียกว่า “มุขปาฐะ” นั้นเป็นนิทานกว่าได้ว่านิทานเป็นวรรณกรรมที่มนุษย์ทั่วโลกรู้จักมากที่สุด เพราะนิทานเป็นเรื่องที่กล่าวได้ว่ามีคู่โลก นับตั้งแต่มนุษย์เริ่มมีภาษาพูด รู้จักใช้ภาษาพูดเพื่อติดต่อบอกเล่าเรื่องราวความในใจและความรู้สึกต่อกัน ขณะเดียวกันมนุษย์ก็รู้จักใช้ภาษาพูดเพื่อเล่านิทานและตำนานควบคู่ไปด้วย จึงนับว่าเป็นวรรณกรรมเก่าแก่ของมนุษยชาติอย่างแท้จริง (มานี กิตติบุญญา. 2553 : 1)

วรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีความน่าสนใจมาตั้งแต่อดีตและสืบทอดมาถึงปัจจุบันคือ วรรณกรรมหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องผิอย่างเช่น ผีปอบ แม่นาคพระโขนง ผีนางตะเคียน ผีกระสือ ผีตานี บ้านผีปอบ อีหยด และสัปเหร่อ เป็นต้น ปัจจุบันบางเรื่องได้นำมาสร้างเป็นนิทานมุขปาฐะหนังหรือภาพยนตร์เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว นิทานผีในอดีตจนถึงปัจจุบันมักถูกนำมาใช้เพื่อสอนให้คนรู้จักความดี ความชั่ว และให้ความสำคัญกับศีลธรรมจริยธรรม เช่น เรื่องของ ผีปอบ ที่สอนให้คนไม่ทำร้ายผู้อื่น เรื่องของ ผีกระสือ ที่สอนให้คนไม่ประมาท หรือเรื่องของ แม่นาคพระโขนง ที่สอนให้คนมีความรักและความผูกพันในครอบครัว ดังนั้นนิทานผีจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน มีบทบาทสำคัญในการสะท้อนค่านิยม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนในสังคม การศึกษาเรื่องนิทานผีจึงเป็นการศึกษาที่น่าสนใจ เพราะจะช่วยให้เราเข้าใจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของคนในอดีตได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ นิทานผียังมีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์หลายแขนง เช่น มานุษยวิทยา จิตวิทยา และวรรณคดี การศึกษาเรื่องนิทานผีจึงเป็นการศึกษาที่กว้างขวางและมีความซับซ้อน นิทานเกี่ยวกับผีมีปรากฏในอยู่ในเรื่องเล่าของทุกประเทศต่างทั่วโลก ในประเทศลาวก็ปรากฏนิทานผีเช่นเดียวกัน

นิทานผีลานั้นมีความน่าสนใจในเรื่องขององค์ประกอบของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นชื่อเรื่อง ตัวละคร ฉาก เนื้อเรื่อง บทสรุป นิทานลาวมีการเผยแพร่กันอยู่ทั่วไปไม่ว่าจะเป็นการเล่นปากต่อปาก การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ต่างๆ เช่น YOUTUBE ช่องนิทานลาว JulyJulee (นิทานลาว JulyJulee) ซึ่งก็มีกลวิธีเทคนิคการเล่นที่หลากหลายมีความน่าสนใจ นิทานผีแต่ละเรื่องก็แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคม จารีตประเพณี วิถีชีวิต ความเชื่อ ความเชื่อถือของบุคคลแต่ละยุคสมัย และให้คติเตือนใจให้คนค่าทำให้ทราบเรื่องราวมากขึ้น บางเรื่องก็อิงประวัติศาสตร์ให้เกร็ดความรู้ นิทานผีลาวก็มีทั้งผีดีและผีร้าย ผีดีเป็นผีที่ปกติและจะไม่ทำร้ายมนุษย์แล้วยังส่งเสริมไปในทางที่ดีทำให้มนุษย์นั้นมีความเคารพนับถือ ส่วนผีร้ายนั้นเป็นผีที่มีลักษณะตรงข้ามกับผีดี คือสร้างความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ ดังนั้นการศึกษานิทานผีลาวจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ซึ่งจะทำให้เห็นถึงองค์ประกอบและกลวิธีการเล่าเรื่องในนิทานผีลาวที่นำเสนอผ่านสื่อลาวในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทฤษฎีการเล่าเรื่องในสื่อออนไลน์ กรณีศึกษาช่องยูทูบ JulyJulee

เนื้อหา

เรื่องเล่านิทานผีลาว หมายถึง นิทานหรือเรื่องเล่าเหตุการณ์การถ่ายทอดออกเป็นมุขปาฐะเล่าสืบต่อกันมา นิทานผีเป็นนิทานประเภทหนึ่งที่มีบทบาทในสังคมมนุษย์ และมีความเชื่อเรื่องผีสางเทวดามีมาตั้งแต่ระยะยุคแรกของมนุษย์ ตีความเชื่อ ผีสางเทวดา เกิดจากความกลัวอำนาจลึกลับมองไม่เห็นตัว ซึ่งอาจจะให้ตีให้ร้ายแก่เราได้ และต่อมาความเชื่อเหล่านี้ได้รับการถ่ายทอดในรูปแบบของนิทาน

กลวิธีการเล่าเรื่อง หมายถึง เทคนิคการเล่าเรื่อง 8 แบบ คือ 1. เล่าถึงการเดินทางของตัวละคร 2. การเล่าที่ค่อย ๆ สร้างอารมณ์ร่วมแล้วหักมุมแบบผิดคาดก่อนจบตอน 3. เล่าแบบเปิดประเด็นแรกไว้ แล้วนำเสนอเรื่องอื่น ๆ 4. พูดเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความหวัง ความตื่นเต้น แล้วให้ทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการ 5. เอาท่อนกลางของเรื่อง ที่น่าสนใจมาเล่าก่อน 6. เรื่องราวของพลังกลุ่ม หลากหลายที่มา 7. เล่าเรื่องความผิดพลาดตั้งแต่ต้นเรื่อง จนต้องเริ่มต้นใหม่ 8. เล่าไปหลาย ๆ เรื่อง อาจเป็นหลายกรณีศึกษา หรือ อาจใช้ผู้เล่าหลายคน การนำเสนอตารางและภาพ ดังนี้ (เทคนิคการเล่าเรื่อง 8 แบบ : Story Telling)

องค์ประกอบนิทานผี

การศึกษาองค์ประกอบนิทานผีลาวมีการศึกษาไว้ดังนี้

1. ด้านโครงเรื่อง

คือการรวมเอาโครงเรื่องสถานการณ์และเหตุการณ์สำคัญที่มีความคล้ายคลึงกัน และจุดจบของเรื่อง ผู้วิจัยจึงได้นำนิทานผีลาวจำนวน 8 เรื่องมาศึกษาพบว่าโครงเรื่องคือ โครงเรื่องลำดับเหตุการณ์ จำนวน 4 เรื่อง โครงเรื่องเพื่อตีความ จำนวน 4 เรื่อง

1.1 โครงเรื่องลำดับเหตุการณ์ คือโครงเรื่องดำเนินเรื่องที่มีรูปแบบเหมือนการบรรยายหรือการพรรณนาความไปเรื่อย ๆ เล่าเหตุการณ์ไปตามลำดับจนจบในนิทานผีลาวจำนวน 5 เรื่อง คือ ผีนางคอย, ผีโพง, ผีبوب และผียักวาย

เรื่องผีนางคอย เปิดเรื่องกล่าวถึงเวลาที่ล่วงมานานแล้วมีชายหญิงคู่หนึ่งชื่อท้าวหน้กับนางจันทรเป็นคนรักกันซึ่งอาศัยอยู่คนละหมู่บ้าน ท้าวหน้ที่มีอาชีพออกไปค้าขายเป็นประจำก่อนจะออกไปฝ่ายชายจะออกมาบอกหลานจันทรและกลับมาเขาจะซื้อหิวมาฝากนางจันทร เวลาผ่านไปนางจันทรได้เสียชีวิตลงด้วยอาการผลัดดีเชื่อจากการหิวผอม ต่อมาท้าวหน้กลับจากค้าขายก็กลับมาหานางจันทรที่บ้านก็เห็นนางคอยอยู่ที่หน้าบ้าน และหลายเหตุการณ์ก็ทำให้ท้าวหน้รู้ว่านางจันทรไม่ใช่คนจึงหนีออกมา แล้วเขาก็ได้บวชตลอดชีวิตเพื่ออุทิศบุญกุศลรำลึกถึงความรักที่เขามีต่อกัน

เรื่องผีโพง เปิดเรื่องกล่าวถึงเวลาที่ล่วงมานานมีสองผัวเมียคู่หนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านด้วยความที่ยากลำบาก อยู่มาวันหนึ่งผู้เป็นเมียได้บอกกับผัวว่าให้ออกไปหาออกหาเหี้ยมาทำอาหารเนื่องจากกินผักมาหลายวันแล้ว เมื่อผัวได้ยีนแบบนั้นตกเย็นมาผัวก็ออกไปหาภรรยาเหี้ยที่ทุ่งนา ต่อมาคนผู้เป็นหัวก็พบกับผีโพงซึ่งกำลังออกหา กินอยู่และเกิดความ หวาดกลัวจึงวิ่งร้องเอาตัวรอดกลับเข้าหมู่บ้าน พอคนในหมู่บ้านได้ยินชายคนนี้ร้องก็เกิดความหวาดกลัว ต่อมาคนในหมู่บ้านก็ต่างหาทางออกว่าจะจัดการกับผีโพงนี้ยังไง ผู้ใหญ่บ้านจึงเสนอให้ปรึกษาหมอผี วันต่อมาก็ได้เริ่มแผนการจับผีโพงและได้กำจัด ผีโพงออกจากหมู่บ้าน ต่อมาหมู่บ้านก็อยู่กันอย่างมีความสุขและสงบสุข

เรื่องผีبوب เปิดเรื่องกล่าวถึงเวลาที่ล่วงมานานมาแล้วมีหมู่บ้านแห่งหนึ่งอยู่ติดกับริมแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ แต่ในที่นี่ยังมีผีبوبสองผัวเมียอาศัยอยู่ใกล้กับหมู่บ้าน และมีครอบครัวหนึ่งที่เมียตั้งท้องผัวจึงออกไปขายของตามหมู่บ้านต่างๆ อยู่มาวันหนึ่งชายผู้หนึ่งเกิดอยากกินกระรอกขึ้นมาจึงขึ้นเขาไปจนถึงภูเขาคู่ที่ผีبوبอาศัยอยู่ เขาก็ได้พบกับหญิงคนหนึ่งที่เขารู้ว่าเป็นผีبوبแล้วก็ได้ถามไถ่กันพูดคุยจนรู้ว่าเมียของชายคนนั้นกำลังตั้งท้อง จึงชวนให้ไปพักเหนื่อยที่กระท่อมเขาผีبوبและชายคนนั้นก็เผลอนอนหลับ ผีبوبจึงแอบเอาแหวนใส่ใน

กระเปาะเขาเพื่อที่จะได้ตามกลับไปลูก เมื่อชายคนนั้นกลับบ้านแล้วเขาเดินผ่านบ้านของหมอมนต์กแก้วที่อยู่ในกรงก็ร้องขึ้นว่ากลัวผีปอบๆ เมื่อตกลงคืนผีปอบก็ได้เดินทางเขามา ตามรอยเท้าของชายคนนั้นมายังหมู่บ้านแล้วหาหินสัตว์เลื้อยของชาวบ้าน เมื่อเห็นสัตว์เลื้อยตายชาวบ้านก็เกิดแตกตื่นว่ามีผีปอบกิน แล้วก็ได้รวมตัวกันไปปรึกษากับหมอมนต์ คินต่อมาก็ได้ทำการปราบผีปอบจนมันไปสิงร่างหมาดำจากนั้นหมอมนต์ก็ท่องคาถาให้ผีปอบอยู่ในร่างของหมาดำตลอดไป

เรื่องผียักว้าย เปิดเรื่องกล่าวถึงเวลาที่ล่วงมานานมาแล้วมีผัวเมียและลูกสาวสองคนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆแห่งหนึ่งที่อยู่ในริมป่าที่ล้อมรอบไปด้วยภูเขา ต่อมาผู้เป็นพ่อออกไปทำงานหาเงิน เพื่อมาเลี้ยงดูครอบครัว จึงปล่อยให้แม่และลูกสาว อยู่บ้านกันตามลำพังวันหนึ่งแม่บอกกับลูกสาวให้ไปหาของป่าเพื่อมาทำอาหาร วันต่อมาสองพี่น้องก็ได้พากันเข้าไปหาของป่าในป่า และก็เกิดหลงทางเดินไปเจอกระท่อมหลังหนึ่งซึ่งสองพี่น้องไม่รู้มาก่อนว่าเป็นกระท่อมของผียักว้าย ทันใดนั้นผียักว้ายก็กลับมาพอดีและได้จับสองพี่น้องไว้แต่ว่าพระอาทิตย์ยังไม่ตกดินผียักว้ายเลยไม่สามารถทำอะไรได้ สองพี่น้องจึงหาวิธีเอาตัวรอดโดยการนำไม้มาให้ผียักว้าย ไม้ถื่นแทนแขน แต่ทันใดนั้นก็คำก่อนเด็กทั้งสองจึงร้องขอชีวิตกลับไปหาแม่ที่บ้านเมื่อผียักว้ายได้ยินเช่นนั้นก็เกิดอยากกินแม่ของเด็กทั้งสองขึ้นมายังปล่อยให้เด็กทั้งสองกลับบ้าน โดยการเอาอ้อยให้กินระหว่างทางพ่อเด็กทั้งสองกลับถึงบ้านก็ร้องไห้และเล่าให้แม่ฟัง หลังจากนั้นไม่นานผียักว้ายก็กระโดดขึ้นมานบนบ้านจับแขนจับขาแม่และน้องสาวหักแล้วเอาไปจี้ไฟกิน ส่วนพี่สาวก็ถูกหักขาใส่ตะกร้าผียักว้ายเพื่อที่จะเอากลับไปกินที่บ้านของมัน ทันใดนั้นพี่สาวก็หาวิธีเอาตัวรอดออกมาได้แล้วก็รีบกลับไปที่บ้าน ต่อมาผู้เป็นพ่อได้กลับมาเห็นลูกแบบนี้จึงถามว่าเรื่องเป็นมาอย่างไร เมื่อฟังลูกเล่าแล้วพ่อจึงโกรธและจับเอาหอกเพื่อออกไปฆ่าผียักว้ายโดยมีเหล่าบรรดาสัตว์ทั้งหลายไปร่วมด้วย และผียักว้ายก็ได้ตายไปเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา

1.2 โครงเรื่องเพื่อตีความ คือ ลักษณะรูปแบบที่เล่าเรื่องจะเป็นเรื่องอุทาหรณ์ชี้ให้เห็นถึงผลการกระทำของตัวละครในเรื่อง โดยใช้นิทานเป็นเครื่องมือในการสั่งสอนผู้ฟังทางอ้อม เพื่อให้ผู้ฟังได้ตีความหรือทำความเข้าใจเองว่านิทานที่ตนเองได้ฟังมีข้อคิดคติเตือนใจอย่างไรบ้าง และมีประโยชน์ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ในนิทานผีลาวมีจำนวน 4 เรื่อง คือ ผีย่ามอย, กำพำกับผีโพง, ผีกองกอย และนางผีกลัยตา

เรื่องผีย่ามอยและเรื่องผีกองกอย จะมีรูปแบบโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกันทางผู้ศึกษาจึงจะยกโครงเรื่องของนิทานผีย่ามอยมาเป็นหลัก เปิดเรื่องกล่าวถึงเวลาที่ล่วงมานานมาแล้วมีชายคนหนึ่งชื่อท้าวขามเพชร เขามักจะไปใส่ชุดดำปลามาทำอาหารที่ลำห้วย และเขาจะไปดูไข่ในช่วงเช้ามีดปรากฏว่าเขาพบรอยเท้าเล็กๆ บริเวณที่ดำปลาและ ไข่ไม่มีปลาสักตัวเลยเช้าวันต่อมาเขาก็เห็นผีย่ามอยที่บริเวณที่ใส่ชุดดำปลาของเขาซึ่งกำลังขโมยปลาของตนเองจึงจะจัดการ แต่กลับโดนผีย่ามอยจับตัวไปเป็นผัวและมีการอยู่กันเป็นผัวเมียอยู่ในถ้ำมีลูกตัวกัน 1 คน ในทุกๆวันผีย่ามอยก็จะออกไปหากินและให้สามีเลี้ยงลูกอยู่ภายในถ้ำโดยใช้หินก้อนใหญ่ปิดปากถ้ำไว้ ซึ่งท้าวขามเพชรก็อยู่อย่างหวาดกลัวเนื่องจากว่าเป็นคนกับผี และต่อมาสามีก็หลอกถามภรรยาว่าทำอะไรจึงจะยกก้อนหินออกจากปากถ้ำได้เขาไม่กล้าลงมือมากพอในการยกหิน ภรรยาจึงบอกว่าการใช้มือของลูกน้อยผลักหินออก ต่อมาจึงคิดแผนหนีออกมาได้ผีย่ามอยกลับมาไม่เจอสามีจึงคิดว่าเกิดอันตรายขึ้นจึงรีบออกมาหา ท้าวขามเพชรรีบวิ่งหาที่หลบซึ่งหลบในหลุมมันโดยการเขาหัวซบลงดิน โดยผีย่ามอยคิดว่าสามีตนเองตายแล้ว ย่ามอยเสียใจเป็นอย่างมากจึงกลับไปถ้ำเอาเงินเอาทองและหม้อสีสุมาให้สามีผีย่ามอยไปได้สักพักท้าวขามเพชรก็รีบเก็บของกลับบ้านทันที นับตั้งแต่นั้นมาก็กลายเป็นเศรษฐีท้าวคำพันผู้เป็นเพื่อนตั้งแต่เด็กรู้เรื่องเพื่อนเข้า เขาได้มาหาท้าวขามเพชรให้ช่วยเหลือเงินทอง ท้าวขามเพชรจึงมอบหม้อสีสุให้เพื่อนไป แต่ท้าวคำพันดันเป็นคนโลภมากคนหม้อเงินล้านและทำให้หม้อแตกจนไม่เหลืออะไร ต่อมาท้าวขามเพชรก็ส่งสารเพื่อนจึงเล่าเหตุการณ์ที่ตนเจอมาให้เพื่อนตนเองฟัง เช้าวันต่อมาท้าวคำพันก็ไปทำเหมือนที่เพื่อนเล่าแล้วก็เกิดขึ้นตามที่ท้าวคำพันเจอมา แต่สุดท้ายท้าวคำพันก็ตายเพราะความโลภมาก

เรื่องกำพำกับสาวผีโพง เปิดเรื่องกล่าวถึงเวลาที่ล่วงมานานมาแล้วมีท้าวกำพำคนหนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง และเขามักจะเข้าไปหาสัตว์อยู่มาวันหนึ่งท้าวกำพำได้เขาป่าเพื่อไปยังกระท่อม พอไปถึงท่าน้ำเขาก็ได้พบกับกลุ่มสาวที่กำลังเล่นน้ำอย่างสนุกสนาน แต่ความเป็นจริงแล้วสาวกลุ่มนั้นคือผีโพงทันใดนั้นเขาก็ได้แอบดูสาวเล่นน้ำและมีสาวคนหนึ่งหันมาเห็นเขากำลังยิงกระบอกหญิงสาวก็ได้พูดขึ้นว่ายิ่งเมื่อหนอยนะ ท้าวกำพำก็ตอบกลับว่าจะให้กระบอกกับหญิงสาวถ้าให้ท้าวกำพำไปเล่นด้วยในระหว่างที่เดินทางกลับท้าวกำพำก็ไปชุดเจออันใหญ่แล้วใช้เข้าไปเล่นสาวผีโพงที่บ้าน พอถึงเข้าได้เอาอันไปผูกไว้ที่ใต้ถุนบ้านซึ่งตรงกับโหล่ที่ตั่งอยู่ แล้วสาวผีโพงก็ได้เตรียมค้อนเนื้อเด็กไว้

ต้อนรับให้ท้าวกำพำกิน ทันใดนั้นท้าวกำพำก็คิดว่าพวงนางไม่ใช่คนแต่เป็นผี และท้าวกำพำได้รู้แผนการของสาวผีโพง จึงคิดเอาตัวรอด โดยการส่งสัญญาณอันให้กั๊กกันโหดเลวตอนตนกิน และปิดตอนสาวผีโพงกิน จนสาวผีโพงมาแล้วเขาก็รีบขึ้นหลังอันออกมาอย่างไว แต่ทันใดนั้นก็ไม่มีผีโพงแก่เห็นเขา นางวิ่งไม่ทันจึงโยนสากระเบือใส่ท้าวกำพำแต่เขารับได้ พอกลับถึงบ้านสากระเบือก็กลายเป็นทองคำ พอเศรษฐีเห็นว่าท้าวกำพำมีทองคำจึงให้ลูกชายเขาไปทำเหมือนท้าวกำพำแต่เขาแนะนำให้อย่าไปแต่ลูกชายเศรษฐีกลับไม่ฟังคำเตือนและได้เขาไปทำเหมือนท้าวกำพำ สุดท้ายลูกเศรษฐีก็ตาย เศรษฐีคนนั้นเสียใจอย่างมากจึงได้ไปจ้างวานให้ท้าวกำพำไปฆ่าสาวผีโพง ถ้าเกิดฆ่าได้เขาจะยกลูกสาวให้เป็นเมียและเงินทอง และท้าวกำพำก็ได้ไปจุดไฟเผากองไม้ตรงยอดภูแล้วสาวผีโพงก็ตาย ด้วยเหตุนี้ทางถึงทุกวันนี้ชาวเผ่าก็มักจะได้ออกเด็กที่ชื่อชนว่าให้ชื่อระวังผีโพงจะมากขึ้น

เรื่องนางผีกกล้วยตานี มาวันหนึ่งนางวันคำกับแม่ของเธอ ได้กลับมาจากตัดฝืนและไปเห็นต้นกล้วยที่เหี่ยวกำลังจะตาย เข้าจึงนำน้ำในกระบอกมารดาดและพรวนดิน แล้วจึงเดินทางกลับบ้าน พอตกกลางคืนฝันนั้นก็เข้ามาเข้าฝันนางวันคำและแม่เพื่อขอใจ และได้บอกถึงคุณประโยชน์ ของต้นกล้วยว่าสามารถนำไปใช้ทำอะไรได้บ้างพอตื่นเข้ามา นางวันคำก็ได้เล่าความฝันให้แม่ฟัง แล้วหลังจากนั้นนางคำก็ได้ไปตัดเอาใบกล้วยและกล้วยมาห่อขนมและบายศรีไปขายที่ตลาดจน สร้างความประหลาดใจให้กับทุกคนต่อมานางวันคำก็ได้เล่าถึงคุณประโยชน์ของต้นกล้วยให้กับชาวบ้านฟัง ต่อมาชาวบ้านก็ได้ดูแลรักษาถนอมต้นกล้วยเป็นอย่างดี

2. ฉาก

คือ รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่สิ่งแวดล้อมต่างๆ เพื่อช่วยเสริมให้เห็นภาพของตัวละครและเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ฉากที่พบในนิทานผีลาวทั้งจำนวน 8 เรื่อง มีฉาก หมู่บ้านทุ่งนา ป่า ลำห้วย ถ้ำ บ้าน และตลาด

2.1 ฉากหมู่บ้านที่พบในนิทานผีลาว ได้แก่ เรื่องกำพำกับสาวผีโพง เรื่องผีนางคอย เรื่องผีโพง เรื่องผีปอบ และเรื่องผียักว้าย

2.2 ฉากทุ่งนา ได้แก่ เรื่องผีโพง และเรื่องผีกองกอย

2.3 ฉากป่า ได้แก่ เรื่องผีย่ามอย เรื่องกำพำกับสาวผีโพง เรื่องผีปอบ และเรื่องผียักว้าย

2.4 ฉากลำห้วย ได้แก่เรื่อง เรื่องผีย่ามอย และเรื่องกำพำกับสาวผีโพง

2.5 ฉากถ้ำ ได้แก่เรื่อง เรื่องผีย่ามอย และเรื่องผีกองกอย

2.6 ฉากบ้าน ได้แก่ เรื่องผีย่ามอย เรื่องกำพำกับสาวผีโพง เรื่องผีนางคอย เรื่องนางผีกกล้วยตานี เรื่องผีปอบ และเรื่องผียักว้าย

2.7 ฉากตลาด ได้แก่ เรื่องนางผีกกล้วยตานี

3. ตัวละคร

ตัวละคร คือบุคคล สัตว์ หรือสิ่งมีชีวิตที่ปรากฏอยู่ในเรื่องราวต่างๆ รวมถึงนิทานด้วย ตัวละครเหล่านี้จะเป็นผู้ดำเนินเรื่องราว ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ และขับเคลื่อนเนื้อเรื่องไปข้างหน้า ตัวละครที่พบในนิทานผีลาวทั้งจำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ มนุษย์ ผี และสัตว์

3.1 ตัวละครมนุษย์ จากนิทานผีลาวมีดังนี้

- เรื่องผีย่ามอย ตัวละครมนุษย์ได้แก่ ท้าวขามเพชร ท้าวคำพัน และลูกน้อย
- เรื่องกำพำกับสาวผีโพง ตัวละครมนุษย์ได้แก่ ท้าวกำพำ เศรษฐี ลูกชายเศรษฐีตัวและลูกชายเศรษฐี
- เรื่องผีนางคอย ตัวละครมนุษย์ได้แก่ ท้าวหนนท์ นางจันทร์ ชาวบ้าน และพ่อแม่ท้าวหนนท์
- เรื่องผีโพง ตัวละครมนุษย์ได้แก่ ผัวเมียคู่หนึ่ง ชาวบ้าน และหมอผี
- เรื่องนางผีกกล้วยตานี ตัวละครมนุษย์ได้แก่ นางวันคำ และแม่
- เรื่องผีกองกอย ตัวละครมนุษย์ได้แก่ ชายยากจน เพื่อนชายยากจน และลูกน้อย
- เรื่องผีปอบ ตัวละครมนุษย์ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก ผีปอบสองผัวเมีย นกแก้ว และหมอผี หมาดำ
- เรื่องผียักว้าย ตัวละครมนุษย์ได้แก่ พ่อ แม่ และลูก

3.2 ตัวละครผี จากนิทานผีลาวมีดังนี้

- เรื่องผีย่ามอย ตัวละครผี คือ ผีย่ามอย

- เรื่องกำพากับสาวผีโพง ตัวละครผี คือ สาวผีโพง
 - เรื่องผีนางคอย ตัวละครผี คือ นางจันทร์
 - เรื่องผีโพง ตัวละครผี คือ ผีโพง
 - เรื่องนางผีกกล้วยตานี ตัวละครผี คือ ผีตานี
 - เรื่องผีกองกอย ตัวละครผี คือ ได่แก้ว ผีกองกอย
 - เรื่องผีปอบ ตัวละครผี คือ ผีปอบสองผัวเมีย
 - เรื่องผียักวาย ตัวละครผี คือ ผียักวาย
- 3.3 สัตว์ที่ปรากฏในนิทานผีลาวมีดังนี้
- เรื่องกำพากับสาวผีโพง คือ ตัวอ้น
 - เรื่องผีปอบ คือ นกแก้ว และหมาดำ

กลวิธีการเล่าเรื่อง หมายถึง การศึกษาทางเทคนิคการเล่าเรื่อง การวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องนิทานผีลาวซึ่งได้นำเทคนิคการเล่าเรื่อง 8 แบบ มาทำการศึกษาเนื้อหาในนิทานผีลาวทั้ง 8 เรื่อง โดยเทคนิคการเล่าเรื่อง 8 แบบ มีดังนี้

1. เล่าถึงการเดินทางของตัวละคร 2. การเล่าที่ค่อย ๆ สร้างอารมณ์ร่วมแล้วหักมุมแบบผิดคาดก่อนจบตอน 3. เล่าแบบเปิดประเด็นแรกไว้ แล้วนำเสนอเรื่องอื่น ๆ 4. พูดเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความหวัง ความตื่นเต้น แล้วให้ทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการ 5. เอาท่อนกลางของเรื่อง ที่น่าสนใจมาเล่าก่อน 6. เรื่องราวของพลังกลุ่ม หลากหลายที่มา 7. เล่าเรื่องความผิดพลาดตั้งแต่ต้นเรื่อง จนต้องเริ่มต้นใหม่ 8. เล่าไปหลาย ๆ เรื่อง อาจเป็นหลายกรณีศึกษา หรือ อาจใช้ผู้เล่าหลายคน (เทคนิคการเล่าเรื่อง 8 แบบ : Story Telling)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องของนิทานผีลาวจำนวน 8 เรื่อง โดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง 8 แบบนำมาใช้ในการวิเคราะห์ และสามารถแบ่งออกได้ 2 กลวิธีการเล่า ได้แก่ 1) การเล่าถึงการเดินทางของตัวละคร ที่ออกเดินทางแล้วพบกับประสบการณ์ที่ไม่คุ้นเคย จนได้เรียนรู้และหวนกลับคืนมาบอกเล่าถึงประสบการณ์ทางปัญญา มีจำนวน 1 เรื่อง และ 2) การเล่าที่ค่อย ๆ สร้างอารมณ์ร่วมแล้วหักมุมแบบผิดคาดก่อนจบตอนไป ดึงดูดใจให้ผู้ฟังคอยติดตามในตอนต่อไป ก่อนจะเฉลยบทสรุปที่น่าพิศวงใจในภายหลัง จำนวน 7 เรื่อง

1. เทคนิคการเล่าถึงการเดินทางของตัวละคร ที่ออกเดินทางแล้วพบกับประสบการณ์ที่ไม่คุ้นเคย จนได้เรียนรู้และหวนกลับคืนมาบอกเล่าถึงประสบการณ์ทางปัญญา มีจำนวน 1 เรื่อง คือ นิทานเรื่องนางผีกกล้วยตานี

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องนางผีกกล้วยตานี

นางวันคำกับแม่ของเธอ ได้กลับมาจากตัดฝืนและไปเห็นต้นกล้วยที่เหี่ยวกำลังจะตาย เข้าจึงนำน้ำในกระบอกมารดและพรวนดิน แล้วจึงเดินทางกลับบ้าน พอตกกลางคืนผีตานีก็เข้ามาเข้าฝืน นางวันคำและแม่เพื่อขอใจ และได้บอกถึงคุณประโยชน์ ของต้นกล้วยว่าสามารถนำไปใช้ทำอะไรได้บ้างพอตื่นเช้ามานางวันคำก็ได้เล่าความฝันให้แม่ฟัง แล้วหลังจากนั้นนางคำก็ได้ไปตัดเอาใบกล้วยและกล้วยมาห่อขนมและบายศรีไปขายที่ตลาดจน สร้างความประหลาดใจให้กับทุกคนต่อมานางวันคำก็ได้เล่าถึงคุณประโยชน์ของต้นกล้วยให้กับชาวบ้านฟัง ต่อมาชาวบ้านก็ได้ดูแลรักษาถนอมต้นกล้วยเป็นอย่างดี

2. เทคนิคการเล่า

เป็นเทคนิคการเล่าที่ค่อย ๆ สร้างอารมณ์ร่วมแล้วหักมุมแบบผิดคาดก่อนจบตอนไป ดึงดูดใจให้ผู้ฟังคอยติดตามในตอนต่อไป ก่อนจะเฉลยบทสรุปที่น่าพิศวงใจในภายหลัง จำนวน 7 เรื่อง ประกอบด้วย นิทานผีเรื่องผียามอย เรื่องกำพากับสาวผีโพง เรื่องผีนางคอย เรื่องผีโพง เรื่องผีกองกอย เรื่องผีปอบ และเรื่องผียักวาย

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องผียามอยและเรื่องผีกองกอย

ท้าวขามเพชรเป็นชายผู้มั่งคั่งขยันขันแข็ง เขามักจะไปใส่ชุดักปลาที่ลำห้วยเพื่อทำอาหาร ทุกเช้ามีด เขาจะไปดูชุดักปลา แต่วันหนึ่งเขาพบรอยเท้าเล็กๆ บริเวณที่ตกปลา และในโซ่ไม่มีปลาสักตัวเลย เช้าวันถัดมา ท้าวขามเพชรได้พบกับ ผียามอย ที่บริเวณใส่โซ่ของเขา ในขณะที่ผียามอยกำลังขโมยปลาของเขา ท้าวขามเพชรตั้งใจจะจัดการ แต่กลับถูกผียามอยจับตัวไปเป็นสามี ท้าวขามเพชรและผียามอยอาศัยอยู่ในถ้ำและมีลูกด้วยกัน 1 คน ในทุกๆ วัน ผี

ยามอยจะออกไปหากิน และให้สามีเลี้ยงลูกอยู่ภายในถ้ำโดยใช้หินก้อนใหญ่ปิดปากถ้ำไว้ ท้าวขามเพชรอยู่อย่างหวาดกลัวเนื่องจากว่าเป็นคนกับผี ท้าวขามเพชรหลอกถามภรรยาว่าทำอะไรจึงจะยกก้อนหินออกจากปากถ้ำได้ ภรรยาจึงบอกว่าใช้มือของลูกน้อยผลักหินออก เมื่อรู้วิธีแล้ว ท้าวขามเพชรจึงคิดแผนหนี จนสำเร็จ เมื่อฝ้ายามอยกลับมาไม่พบสามี จึงรีบออกตามหา ท้าวขามเพชรได้หลบหนีโดยการซ่อนตัวในหลุมดิน ฝ้ายามอยคิดว่าสามีตายแล้ว เธอเสียใจมาก จึงกลับไปถ้ำและนำเงินทองและหม้อสีสุมาให้สามี หลังจากนั้นท้าวขามเพชรก็รีบเก็บของกลับบ้านทันที และกลายเป็นเศรษฐี ท้าวคำพัน ผู้เป็นเพื่อนตั้งแต่เด็กของท้าวขามเพชร ได้มาขอความช่วยเหลือเพราะอยากมีเงินทองเช่นกัน ท้าวขามเพชรจึงมอบหม้อสีสุให้ แต่เนื่องจากความโลภมากของท้าวคำพัน เมื่อเขาทำหม้อเงินล้านและทำให้หม้อแตกจนไม่เหลืออะไร

ท้าวขามเพชรรู้สึกสงสารเพื่อน จึงเล่าเหตุการณ์ที่ตนเจอให้ฟัง แต่ท้าวคำพันทำซ้ำแบบเดิมและสุดท้ายต้องเสียชีวิตเพราะความโลภมากของตนเอง

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องกำพำกับสาวผีโพง

ในหลายปีที่ผ่านมา มีเรื่องเล่าถึงชายหนุ่มชื่อ ท้าวกำพำ ผู้มีชื่อเสียงในหมู่บ้านหนึ่ง เขามักจะเข้าป่าเพื่อล่าสัตว์อยู่เป็นประจำ วันหนึ่งขณะที่เขาเข้าป่าเพื่อหากระรอก เขาได้พบกับกลุ่มสาว ๆ ที่กำลังเล่นน้ำอยู่ที่น้ำ แต่ที่จริงแล้วสาว ๆ เหล่านั้นคือ ผีโพง ท้าวกำพำแอบดูสาว ๆ เล่นน้ำอยู่ แต่บังเอิญมีสาวคนหนึ่งเหลือบเห็นเขาและพูดขอให้ยิงกระรอกเผื่อ ท้าวกำพำจึงตอบกลับว่าเขาจะให้กระรอกกับสาวคนนั้น หากเธอให้เขาไปเล่นด้วย เมื่อเดินทางกลับ ท้าวกำพำได้พบอันใหญ่ เขาจึงใช้มันขึ้นไปหาสาวผีโพงที่บ้าน เมื่อถึงบ้าน เขานำอันไปผูกไว้ใต้ถุน ซึ่งตรงกับโหล่ที่ที่ตั้งอยู่ สาวผีโพงเตรียมคั่วเนื้อเด็กไว้ต้อนรับ ท้าวกำพำรู้ทันทีว่าเขาเป็นผีและมีแผนร้าย ท้าวกำพำจึงคิดแผนเพื่อเอาตัวรอด โดยให้สัญญาณอันให้กีดกันโหล่ที่ตอนที่เขาตี และปิดตอนสาวผีโพงตี จนเมื่อสาวผีโพงมา เขารีบขึ้นหลังอันหนีออกมา แต่ก็มิผีโพงแก่เห็นเขา นางพยายามโยนสากระเบือใส่ แต่ท้าวกำพำรับไว้ได้เมื่อกลับถึงบ้าน สากระเบือที่เขารับมาได้กลับกลายเป็นทองคำ เมื่อเศรษฐีในหมู่บ้านเห็นทองคำ เขาจึงส่งลูกชายไปทำตามท้าวกำพำ แต่ลูกชายเศรษฐีไม่ฟังคำเตือนและเสียชีวิต เศรษฐีเสียใจมากจึงจ้างท้าวกำพำไปฆ่าสาวผีโพง และสัญญาว่าจะยกลูกสาวและเงินทองให้ ท้าวกำพำไปจุดไฟเผาอกไม้บนยอดภูจนสาวผีโพงตาย ด้วยเหตุนี้ ชาวเผ่าก็มักจะบอกเด็กที่ดื้อซนว่าให้ระวังผีโพงจะมากิน

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องนางคอย

ในสมัยก่อนมีชายหญิงคู่หนึ่งชื่อ ท้าวหนัท และ นางจันท์ พวกเขาเป็นคู่รักที่มีความผูกพันอย่างลึกซึ้ง แม้จะอาศัยอยู่คนละหมู่บ้าน ความรักของทั้งสองได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง ท้าวหนัทมีอาชีพเป็นพ่อค้า ออกไปค้าขายบ่อยครั้ง และก่อนที่จะเดินทางออกไปค้าขาย เขามักจะมากล่าวลานางจันท์เสมอ ของฝากแห่งความรักที่ท้าวหนัทไม่เคยลืมนางจันท์ เขามักจะซื้อหากล้วยมาฝากเธอเสมอ เป็นของฝากที่แสดงถึงความรักและความห่วงใยในตัวนางจันท์ เหตุการณ์ไม่คาดฝันเวลาผ่านไป นางจันท์เสียชีวิตลงจากการติดเชื้อที่เกิดจากแผลในขณะที่หิว การสูญเสียครั้งนี้สร้างความเศร้าโศกให้กับท้าวหนัทเป็นอย่างมาก การกลับมาของท้าวหนัทเมื่อท้าวหนัทกลับจากการค้าขาย เขาก็ได้กลับมาหานางจันท์ที่บ้าน แต่กลับต้องพบกับนางที่ยืนคอยเขาหน้าบ้าน ความดีใจที่จะได้พบคนรักกลับกลายเป็นความตกใจเมื่อเขาสังเกตเห็นว่านางจันท์ไม่ใช่คนจริงๆ อีกต่อไป ท้าวหนัทตัดสินใจหนีจากสถานการณ์นี้ และได้บวชตลอดชีวิต เพื่ออุทิศบุญกุศลให้กับนางจันท์ การบวชของเขาเป็นการระลึกถึงความรักที่เขามีต่อนางจันท์ เป็นความรักที่ไม่มีวันลืม

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องผีโพง

ในอดีตที่ผ่านมาเนิ่นนาน มีคู่สามีภรรยาคู่หนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่ง ทั้งสองใช้ชีวิตด้วยความยากลำบาก ต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงชีพ วันหนึ่ง ภรรยาซึ่งเบื่อหน่ายกับการกินผักหลายวัน ได้บอกกับสามีว่าอยากให้เขาออกไปหาเห็ดมาทำอาหาร เมื่อสามีได้ยินคำขอของภรรยา ตกเย็น เขาจึงออกไปที่ทุ่งนาเพื่อหาเห็ดและเห็ด แต่ขณะที่เขากำลังหาของสิ่งที่ต้องการอยู่นั้น เขาก็พบกับสิ่งที่ไม่คาดคิด ผีโพงที่กำลังออกหากินอยู่ในความมืด

เมื่อเห็นดังนั้น เขารู้สึกหวาดกลัวและรีบวิ่งร้องเอาตัวรอดกลับเข้าหมู่บ้าน เสียงร้องของชายผู้หวาดกลัวทำให้คนในหมู่บ้านตกใจเช่นกัน ทุกคนต่างคิดหาวิธีที่จะจัดการกับผีโพงที่น่ากลัวนี้ ผู้ใหญ่บ้านจึงเสนอให้ปรึกษาหมอผี เพื่อหาวิธีแก้ไขให้หมู่บ้านกลับมาสงบสุขดังเดิม

วันต่อมา หมอผีได้มาที่หมู่บ้านและเริ่มวางแผนจับผีโพง เขาใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มี จัดเตรียมอุปกรณ์และตั้งกับดักเพื่อล่อผีโพงเข้ามาในที่ที่กำหนดไว้ ด้วยความร่วมมือของทุกคนในหมู่บ้าน ในที่สุดก็สามารถจับผีโพงและกำจัดมันออกไปได้หลังจากที่ผีโพงถูกกำจัดออกไป หมู่บ้านแห่งนี้ก็กลับคืนสู่ความสงบสุขอีกครั้ง ผู้คนต่างมีความสุขกับชีวิตประจำวัน โดยไม่ต้องหวาดกลัวสิ่งที่ยังมองไม่เห็น ทุกคนสามารถออกไปทำงานในทุ่งนาได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องผีโพงอีกต่อไป

ตำนานของผีโพงกลายเป็นเรื่องเล่าที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น เป็นเครื่องเตือนใจถึงความสามัคคีและความกล้าหาญของคนในหมู่บ้านที่ร่วมมือกันเพื่อความสงบสุขของที่อยู่อาศัยของพวกเขา

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องผีปอบ

นานมาแล้ว มีหมู่บ้านแห่งหนึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำสายใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ผู้คนในหมู่บ้านใช้ชีวิตอย่างสงบสุขและพึงพิงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่อยังชีพ อย่างไรก็ตาม ในบริเวณใกล้เคียงมีผีปอบสองตัวเมียที่อาศัยอยู่บนภูเขาใกล้หมู่บ้าน ในหมู่บ้านมีครอบครัวหนึ่งที่เมียกำลังตั้งท้อง ส่วนสามีต้องออกไปทำมาหากินโดยการขายของในหมู่บ้านต่างๆ วันหนึ่งเกิดความอยากกินกระรอกขึ้นมา สามีจึงตัดสินใจขึ้นเขาไปล่าสัตว์ จนกระทั่งถึงภูเขาคู่ที่ผีปอบอาศัยอยู่ เขาได้พบกับหญิงสาวคนหนึ่ง ซึ่งเขาไม่รู้ว่า เป็นผีปอบ ทั้งสองพูดคุยกันจนกระทั่งผีปอบได้รู้ว่าเมียของเขา กำลังตั้งท้อง ผีปอบชวนให้เขาไปพักเหนื่อยที่กระท่อมของตนเอง ชายคนนั้นเผลอหลับไป โดยไม่รู้ว่าผีปอบได้แอบเอาแหวนใส่ในกระเป๋าคู่เขา เพื่อจะได้ตามร่องรอยกลับไป เมื่อกลับถึงบ้าน ชายคนนั้นผ่านบ้านของหมอมนต์ นักแก้วในกรงก็ร้องเตือนว่า "กลัวผีปอบๆ" กลางดึกคืนนั้นผีปอบได้เดินตามรอยเท้าของชายคนนั้นมา มันออกมาหากินสัตว์เลี้ยงของชาวบ้านจนเกิดความตื่นตระหนก ชาวบ้านจึงรวมตัวกันไปปรึกษากับหมอมนต์ และในคืนต่อมาก็ได้ทำการปราบผีปอบสำเร็จ โดยมันไปสิงร่างหมาดำ หมอมนต์จึงท่องคาถาให้ผีปอบถูกขังอยู่ในร่างของหมาดำตลอดไป

ตัวอย่างเนื้อเรื่องการเล่านิทานเรื่องผียกวาย

ในอดีตที่ล่วงเลยมาแล้ว มีครอบครัวเล็กๆ ประกอบด้วยพ่อ แม่ และลูกสาวสองคน อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆ ริมป่าที่ล้อมรอบไปด้วยภูเขา ผู้เป็นพ่อมักออกไปทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว ปล่อยให้แม่และลูกสาวอยู่บ้านกันตามลำพัง วันหนึ่งแม่บอกลูกสาวให้ไปหาของป่าเพื่อมาทำอาหาร วันถัดมาสองพี่น้องจึงพากันเข้าไปในป่า และเกิดหลงทางจนไปพบกระท่อมหลังหนึ่ง ซึ่งไม่รู้ว่า เป็นกระท่อมของผียกวาย ทันใดนั้น ผียกวายกลับมาพอดีและจับสองพี่น้องไว้ แต่เพราะพระอาทิตย์ยังไม่ตกดิน ผียกวายจึงทำอะไรไม่ได้ สองพี่น้องจึงหาวิธีเอาตัวรอด โดยนำไม้มามอบให้ผียกวายไว้ถือแทนแขน เมื่อคำคืนมาถึง สองพี่น้องร้องขอชีวิตให้ได้กลับบ้านไปหาแม่ ผียกวายที่ได้ยินก็เกิดอยากกินแม่ของเด็กทั้งสอง จึงปล่อยให้เด็กทั้งสองกลับบ้าน โดยให้พวกเธออ้อยกินระหว่างทาง

เมื่อพ่อกลับถึงบ้าน เด็กทั้งสองก็ร้องไห้และเล่าเรื่องให้แม่ฟัง ไม่นานนัก ผียกวายก็กระโดดขึ้นมานบนบ้าน จับแขนขาแม่และน้องสาวหักแล้วเอาไปใส่ไฟกิน ส่วนพี่สาวถูกหักขาใส่ตะกร้าเพื่อนำกลับไปกินที่บ้านของมัน แต่พี่สาวหาวิธีเอาตัวรอดออกมาได้ และรีบกลับไปที่บ้าน เมื่อพ่อกลับมาและเห็นลูกสาวในสภาพนั้น จึงถามว่าเรื่องเป็นมาอย่างไร เมื่อฟังลูกเล่าแล้วพ่อโกรธมาก จึงจับหอกเพื่อออกไปฆ่าผียกวายโดยมีเหล่าสัตว์ทั้งหลายร่วมด้วย และในที่สุดผียกวายก็ถูกฆ่าตาย

บทสรุป

จากการศึกษา ผู้ศึกษาได้นำนิทานผีลาวช่องนิทานลาว JulyJulee จากเว็บไซต์ YOUTUBE จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ เรื่องผียามอย (ຜີຍ່າມອຍ) เรื่องกำพำกับสาวผีโพง (ກຳພຳກັບສາວຜີໂພງ) เรื่องผีนางคอย (ຜີນາງຄອຍ) เรื่องผีโพง (ຜີໂພງ) เรื่องนางผีกล้วยตานี (ນາງຜີກ້ວຍທະນີ) เรื่องผีกองกอย (ຜີກອງກອຍ) เรื่องผีปอบ (ຜີປອບ) และเรื่องผียักวาย (ຜີຍັກວາຍ) โดยผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์ 2 ประเด็น คือ 1. ศึกษาองค์ประกอบของเรื่องเล่านิทานผีลาว 2. ศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องเล่านิทานผีลาว

นิทานผีลาวเป็นหนึ่งในประเพณีวรรณกรรมที่มีความน่าสนใจและมีคุณค่าในเชิงวัฒนธรรมของประเทศลาว นิทานเหล่านี้ไม่เพียงแต่สร้างความบันเทิง แต่ยังสะท้อนถึงสภาพสังคม วิถีชีวิต และความเชื่อของคนลาวในแต่ละยุคสมัยอีกด้วย องค์ประกอบของนิทานผีลาว ชื่อเรื่องของนิทานผีลาวมักจะบ่งบอกถึงลักษณะของผีหรือเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในเรื่อง ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้อย่างดี ตัวละครในนิทานผีลาวมีทั้ง ผีดี และ ผีร้าย ซึ่งมีบทบาทที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ผีดี: เป็นผีที่มีลักษณะเป็นมิตร ไม่ทำร้ายมนุษย์ และบางครั้งยังช่วยเหลือมนุษย์ให้พ้นจากภัยอันตราย ผีร้าย: สร้างความเดือดร้อนและปัญหาให้แก่มนุษย์ มักมีบุคลิกที่น่ากลัวและลึกลับฉากของนิทานผีลาวมักจะตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เช่น บ้าน หมู่บ้าน ถ้ำ ป่า ภูเขา หรือแม่น้ำ ซึ่งทำให้บรรยากาศของเรื่องมีความเข้มข้นและลึกลับ เนื้อเรื่องในนิทานผีลาวมักจะมีความซับซ้อนและเต็มไปด้วยความตื่นเต้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งจะเป็นการต่อสู้ระหว่างมนุษย์กับผี หรือการผจญภัยของมนุษย์ในโลกที่ไม่คุ้นเคย และบทสรุปของนิทานผีลาวมักจะให้ข้อคิดและคติเตือนใจ เช่น การเคารพธรรมชาติ การดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และการรู้จักแยกแยะดีชั่ว

กลวิธีการเล่าเรื่องในนิทานผีลาว จากการศึกษาด้านเทคนิคการเล่าเรื่องแบ่งออกเป็น 2 กลวิธีการเล่าเรื่องได้แก่ 1) การเล่าถึงการเดินทางของตัวละคร ที่ออกเดินทางแล้วพบกับประสบการณ์ที่ไม่คุ้นเคย จนได้เรียนรู้และหวนกลับคืนมาบอกเล่าถึงประสบการณ์ทางปัญญา มีจำนวน 1 เรื่อง และ 2) การเล่าที่ค่อย ๆ สร้างอารมณ์ร่วมแล้วหักมุมแบบผิดคาดก่อนจบตอนไป ดึงดูดใจให้ผู้ฟังคอยติดตามในตอนต่อไป ก่อนจะเฉลยบทสรุปที่น่าพิศวงใจในภายหลัง จำนวน 7 เรื่อง ทั้งนี้การเล่าเรื่องในนิทานผีลาวมีหลากหลายวิธีที่ทำให้เนื้อเรื่องน่าสนใจและดึงดูดใจผู้ฟัง การเล่าปากต่อปากเป็นวิธีการดั้งเดิมที่ช่วยให้เรื่องราวถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรช่วยในการบันทึกและเผยแพร่เรื่องราวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ ช่อง YOUTUBE "นิทานลาว JulyJulee" ที่ใช้เทคนิคการเล่าที่ทันสมัยและเข้าถึงง่าย

นิทานผีลาวไม่เพียงแต่เป็นเรื่องราวที่สร้างความสนุกสนาน แต่ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อของคนลาวในแต่ละยุคสมัยอย่างลึกซึ้ง

บรรณานุกรม

มานี กิตติบุญญา. (2553). *นิทานพื้นบ้านจังหวัดกระบี่ การศึกษาวิเคราะห์จรรยธรรม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นิทานลาว Julyjulee. (2021, ธันวาคม 28). นิทานลาวเรื่องผีย่ามอย (นิทานลาวเลื่องผีย่ามอย). [วิดีโอ].

YouTube. <https://youtu.be/q8bXndL8e0w>.

นิทานลาว Julyjulee. (2021, ธันวาคม 21). นิทานลาวเรื่องผีนางคอย (นิทานลาวเลื่องผีนางคอย) [วิดีโอ].

YouTube. <https://youtu.be/LPYeyd5mLG0>.

นิทานลาว Julyjulee. (2021, สิงหาคม 6). นิทานผีลาวเรื่องกำพำกับสาวผีโพง (กำพำกับสาวผีโพง) [วิดีโอ].

YouTube. <https://youtu.be/ylC1xbHweWs>.

นิทานลาว Julyjulee. (2021, ธันวาคม 14). นิทานผีลาวเรื่องผีโพง (ผีโพง) [วิดีโอ]. YouTube.

<https://youtu.be/4W0p01RUG5L>.

นิทานลาว Julyjulee. (2020, กุมภาพันธ์ 9). นิทานผีลาวเรื่องนางผีกกล้วยตานี (นางผีกกล้วยตานี) [วิดีโอ].

YouTube. <https://youtu.be/UibDIYvt9r4>.

นิทานลาว Julyjulee. (2020, เมษายน 5). นิทานผีลาวเรื่องผีกองกอย (ผีกองกอย) [วิดีโอ]. YouTube.

<https://youtu.be/mUo2cXD4Kr0>.

นิทานลาว Julyjulee. (2020, มีนาคม 31). นิทานผีลาวเรื่องผีปอบ (ผีปอบ) [วิดีโอ]YouTube

<https://youtu.be/7tseeximYFM>.

นิทานลาว Julyjulee. (2020, มีนาคม 21). นิทานผีลาวเรื่องผียักวาย (ผียักวาย) [วิดีโอ]. YouTube.

<https://youtu.be/uVFu5xiNLxw>.

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์

ManuSangkhomSart: Journal of Humanities and Social Sciences

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มนุษยสังคมศาสตร์
Journal of Humanities and Social Sciences
ManuSangkhomSart

ISSN xxxx-xxxx (Online)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

Volume 3 Number 3 (September - December 2025)

วัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่นำเสนอองค์ความรู้ ข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นความคิดริเริ่มและนวัตกรรม นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษา การบริหารธุรกิจ ภาษา ศิลปะ ดนตรี การแสดง วัฒนธรรม และสหวิทยาการอื่น ๆ เป็นต้น

กำหนดการเผยแพร่

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์เริ่มจัดทำและตีพิมพ์วารสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2566 โดยกำหนดการเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1	มกราคม – เมษายน
ฉบับที่ 2	พฤษภาคม – สิงหาคม
ฉบับที่ 3	กันยายน – ธันวาคม

การพิจารณาและการคัดเลือกบทความ

วารสารมนุษยสังคมศาสตร์กำหนดเงื่อนไขการพิจารณาและการคัดเลือกบทความ ดังนี้

1. กองบรรณาธิการพิจารณาบทความและแสดงความเห็น “เห็นชอบ” ในเบื้องต้นเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหา รูปแบบการเขียนบทความ และการลอกเลียนวรรณกรรมทางวิชาการไม่เกินกว่า 20 เปอร์เซ็นต์

ก่อนส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (Reviewer) พิจารณาบทความ กรณีที่ผลการพิจารณาไม่ผ่าน กองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการเผยแพร่บทความนั้น ๆ

2. การพิจารณาบทความเป็นรูปแบบ Double blind peer review โดยผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบชื่อหรือ ข้อมูลของผู้นิพนธ์ และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อของผู้พิจารณาบทความจำนวน 3 ท่าน

3. บทความจะต้องไม่เคยถูกเผยแพร่ในวารสารใดมาก่อน และต้องไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อลงวารสารอื่น

4. กรณีที่ผลการพิจารณาให้มีการแก้ไข/ปรับปรุงบทความ ผู้นิพนธ์ต้องทำการแก้ไขจนกระทั่งถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลา หากไม่สามารถแก้ไข/ปรับปรุงได้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ กองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการรับเผยแพร่บทความนั้น ๆ

5. กรณีที่บทความไม่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์ ผู้เขียนสามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิไปพัฒนาบทความเพื่อเสนอต่อวารสารอื่น ๆ ได้

6. กรณีที่ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นขัดแย้งกัน กองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการเผยแพร่บทความนั้น ๆ

7. กรณีที่บทความมีความโดดเด่น สอดคล้องกับประเด็นทางวิชาการหรือสถานการณ์ปัจจุบัน กองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเพื่อเผยแพร่เป็นกรณีพิเศษ

8. ผู้นิพนธ์เป็นผู้รับผิดชอบทางกฎหมายโดยตรงต่อข้อมูล เนื้อหา ภาพประกอบ และการอ้างอิง เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยกองบรรณาธิการวารสารมนุษยสังคมศาสตร์ไม่ร่วมรับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น และดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที หากบทความถูกเผยแพร่ทางออนไลน์แล้วพบข้อผิดพลาด ให้ดำเนินการทักท้วงมายังวารสารเพื่อดำเนินการปรับปรุง/แก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

9. การเผยแพร่ในวารสารมนุษยสังคมศาสตร์ ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวารสารมนุษยสังคมศาสตร์ หากบุคคลหรือหน่วยงานใดต้องการนำข้อมูลบางส่วนไปเผยแพร่ต่อหรือกระทำการใด ๆ จะต้องทำการอ้างอิงตามหลักสากล หรือในกรณีใช้ข้อมูลทั้งหมด จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวารสารมนุษยสังคมศาสตร์

10. หากบทความได้รับการเผยแพร่ ผู้นิพนธ์จะได้รับค่าตอบแทนจำนวน 1,000 บาทต่อ 1 บทความ

การเตรียมต้นฉบับบทความ

ต้นฉบับบทความต้องจัดพิมพ์ตามรูปแบบที่กำหนด ดังนี้

1. ส่วนประกอบของบทความ

1.1 บทความวิจัย ประกอบด้วย

- ชื่อบทความ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ภาษาไทย ขนาด 18 หน้า / ภาษาอังกฤษ ขนาด 16 หน้า)
- ชื่อ-นามสกุลของผู้นิพนธ์ และผู้ร่วมนิพนธ์
- หน่วยงาน/สังกัด ของผู้นิพนธ์และผู้ร่วมนิพนธ์
- บทคัดย่อ มีความยาว 250 – 300 คำ ต้องมีทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ผ่านการ proofreading จากผู้เชี่ยวชาญ) บทคัดย่อประกอบด้วย ชื่อเรื่องและที่มาของเนื้อหาในบทความ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย วิธีการวิจัย ผลวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และคำสำคัญไม่เกิน 5 คำ จัดเรียงตามตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และค้นด้วยเครื่องหมาย (,)
- บทนำ ประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญ โจทย์/ปัญหาวิจัย (ถ้ามี) การทบทวนวรรณกรรม (แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่ผ่านมา)
- วัตถุประสงค์การวิจัย ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความ
- วิธีการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล

- ผลการวิจัย นำเสนอข้อมูลสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ โดยการเขียนบรรยายประกอบรูปภาพ แผนผัง ตาราง ตามความเหมาะสมพร้อมคำอธิบายโดยสังเขป

- การอภิปรายผล สรุปผลวิจัยสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ อธิบายหรือตีความผลวิจัยให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้เหตุผลแก่ผลการทดลอง นำแนวคิด ทฤษฎี และผลวิจัยมาสนับสนุน วิเคราะห์หรือสังเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อนำเสนอความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับทฤษฎีและผลวิจัยของผู้อื่น เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับบทความ หรือนำเสนอแนวทางการสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม หรือแนวคิดทางนวัตกรรม ที่นำไปสู่งานวิจัยในอนาคตหรือการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

- ข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์ในการประยุกต์ผลวิจัยเสนอแนะแนวทางการวิจัยที่ควรทำต่อไป

- การอ้างอิง ประกอบด้วย การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation) และบรรณานุกรม (References) ในรูปแบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบและรับผิดชอบต่อความถูกต้องของการอ้างอิงทั้งหมด บรรณานุกรมแบ่งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยจัดเรียงตามตัวอักษร

1.2 บทความวิชาการ ประกอบด้วย

- ชื่อบทความ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ภาษาไทย ขนาด 18 หน้า / ภาษาอังกฤษ ขนาด 16 หน้า)

- ชื่อ-นามสกุลของผู้นิพนธ์ และผู้ร่วมนิพนธ์

- Email ของผู้นิพนธ์และผู้ร่วมนิพนธ์

- หน่วยงาน/สังกัด ของผู้นิพนธ์และผู้ร่วมนิพนธ์

- บทคัดย่อ มีความยาว 250 – 300 คำ ต้องมีทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ผ่านการ proofreading จากผู้เชี่ยวชาญ) บทคัดย่อประกอบด้วย ความเป็นมาของบทความ ผลการศึกษา และสรุปความของผู้เขียนในเชิงวิชาการ และคำสำคัญไม่เกิน 5 คำ จัดเรียงตามตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และคั่นด้วยเครื่องหมาย (.)

- บทนำ ประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญ จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความ การศึกษาหรืองานวิจัยที่ผ่านมา และความน่าสนใจของบทความวิชาการ

- เนื้อหา นำไปสู่การก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ โดยผู้นิพนธ์ต้องดำเนินงานเขียนให้ครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ศึกษา โดยการเขียนบรรยายประกอบรูปภาพ แผนผัง ตาราง ตามความเหมาะสมพร้อมคำอธิบายโดยสังเขป

- สรุป สรุปผลการศึกษาสำคัญที่ค้นพบจากการเขียนบทความครั้งนี้ อธิบายหรือตีความผลการศึกษาให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้เหตุผลแก่ผลการทดลอง นำแนวคิด ทฤษฎี และผลวิจัยของผู้อื่นมาสนับสนุน วิเคราะห์หรือสังเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อนำเสนอความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับทฤษฎีและผลวิจัยของผู้อื่น เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับบทความ หรือนำเสนอแนวทางการสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม หรือแนวคิดทางนวัตกรรม ที่นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

- การอ้างอิง ประกอบด้วย การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation) และบรรณานุกรม (References) ในรูปแบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบและรับผิดชอบต่อความถูกต้องของการอ้างอิงทั้งหมด บรรณานุกรมแบ่งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยจัดเรียงตามตัวอักษร

2. รูปแบบการพิมพ์

- ในกรณีบทความภาษาไทยใช้ชุดแบบอักษรชนิดไทยสารบรรณ (TH Sarabun PSK) ขนาด 14 ปกติ (หัวข้อขนาด 16 หน้า)

- ในกรณีบทความภาษาอังกฤษใช้ชุดแบบอักษรชนิด Times New Roman ขนาด 10 ปกติ (หัวข้อขนาด 12 หน้า)

- กระดาษขนาด A4 และกำหนดการตั้งหน้า บน 3.25 ซม. ล่าง 2.75 ซม. ซ้าย 3 ซม. และขวา

3.25 ซม.

- ระยะห่างระหว่างบรรทัด ภาษาไทยกำหนด Single line ภาษาอังกฤษกำหนด 1.5 lines
- ความยาวของบทความไม่เกิน 10 หน้า รวมรูปภาพ แพนผัง ตาราง และบรรณานุกรม
- ถ้ามีรูปภาพประกอบ ใช้ภาพที่มีความละเอียด 300 dpi ระบุคำว่า “ภาพที่.....” จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษได้ภาพ พร้อมระบุลำดับภาพและคำอธิบายภาพโดยสังเขป บรรทัดถัดมาระบุ “ที่มา.....” (ในกรณีรูปภาพเป็นของผู้นิพนธ์ ระบุชื่อ-นามสกุลของผู้นิพนธ์)
- ถ้ามีตารางประกอบ ข้อความในตารางสามารถใช้ขนาดอักษร 12 – 14 ปกติ ระบุคำว่า “ตารางที่....” ด้านบนของตารางและจัดข้อความชิดซ้ายของตาราง พร้อมระบุลำดับตารางและคำอธิบายตารางโดยสังเขป และที่มาของตาราง (ในกรณีตารางเป็นของผู้นิพนธ์ ไม่ต้องระบุอ้างอิง)

แบบฟอร์มการเขียนบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย (ใช้ตัวอักษรเข้ม ขนาด 18)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (ใช้ตัวอักษรเข้มพิมพ์ใหญ่ ขนาด 16)

ชื่อผู้แต่ง¹ ชื่อผู้แต่งร่วม (ถ้ามี)² (ภาษาไทยตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 16)
ชื่อผู้แต่ง¹ ชื่อผู้แต่งร่วม (ถ้ามี)² (ภาษาอังกฤษตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 16)

¹สังกัดของผู้แต่ง ²สังกัดของผู้แต่งร่วม (ถ้ามี) (ภาษาไทยตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 14)

¹สังกัดของผู้แต่ง ²สังกัดของผู้แต่งร่วม (ถ้ามี) (ภาษาอังกฤษตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 14)

E Mail :

บทคัดย่อ

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

บทคัดย่อต้องเขียนด้วยภาษาไทยขนาด 14 ตัวปกติ มีเนื้อหาสื่อถึงการสรุปเนื้อหาของบทความวิจัยที่ผู้พิมพ์เขียน ให้ครอบคลุมความเป็นมาของบทความ วัตถุประสงค์ ผลวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ควรเขียนให้อยู่ในระหว่าง 250 – 300 คำ

คำสำคัญ : ใช้คำที่มีความหมายโดดเด่นสื่อถึงเนื้อหาของบทความ ไม่ควรเกิน 5 คำ และค้นด้วยเครื่องหมาย (,)

ABSTRACT

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

ABSTRACT ต้องเขียนด้วยภาษาอังกฤษขนาด 14 ตัวปกติ มีเนื้อหาสื่อถึงการสรุปเนื้อหาของบทความวิจัยที่ผู้พิมพ์เขียน ให้ครอบคลุมความเป็นมาของบทความ วัตถุประสงค์ ผลวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ควรเขียนให้อยู่ในระหว่าง 250 – 300 คำ เนื้อหาจะต้องเขียนและตรวจสอบให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

Keywords : ใช้คำที่มีความหมายโดดเด่นสื่อถึงเนื้อหาของบทความ ไม่ควรเกิน 5 คำ และค้นด้วยเครื่องหมาย (,)

ที่มาและความสำคัญ (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)
พิมพ์เนื้อหา ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

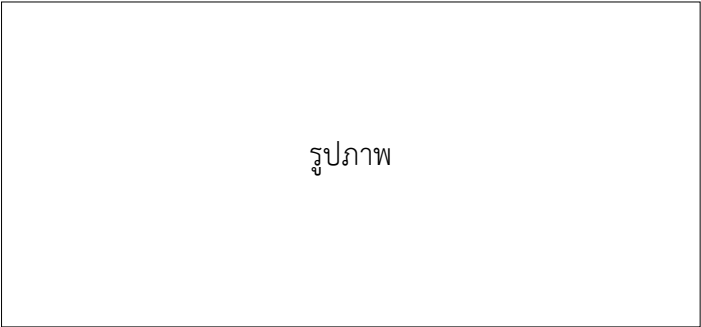
โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย (ถ้ามี) (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)
พิมพ์เนื้อหา ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

การทบทวนวรรณกรรม (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)
พิมพ์เนื้อหา ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

วัตถุประสงค์การวิจัย (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)
พิมพ์เนื้อหา ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

วิธีการวิจัย (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)
พิมพ์เนื้อหา ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

ผลการวิจัย (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)
อธิบายผลการทดลองต่างๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์
การเสนอผลการวิจัย ควรเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์ และ/หรือสมมติฐาน ต้องเน้นไปในทางก่อให้เกิดองค์
ความรู้ใหม่ โดยผู้นิพนธ์ต้องดำเนินงานเขียนให้ครอบคลุมในเรื่องที่ศึกษา ทั้งนี้ไม่เกิน 10 หน้ากระดาษ
รวมบทคัดย่อ และบรรณานุกรมด้วย ใช้ขนาดอักษรปกติ 14
ทั้งนี้หากมีรูปภาพ และตารางประกอบ ให้จัดทำดังนี้

ภาพที่ 1
ที่มา
(ทั้งรูปภาพ และตัวอักษร ให้จัดกึ่งกลาง)

ตารางที่ 1

ที่	ลำดับ	รายการ	หมายเหตุ

การอภิปรายผล (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)

สรุปผลวิจัยสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ อธิบายหรือตีความผลวิจัยให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้เหตุผลแก่ผลการทดลอง นำแนวคิด ทฤษฎี และผลวิจัยมาสนับสนุน วิเคราะห์หรือสังเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อนำเสนอความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับทฤษฎีและผลวิจัยของผู้อื่น เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับบทความ หรือนำเสนอแนวทางการสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม หรือแนวคิดทางนวัตกรรม ที่นำไปสู่งานวิจัยในอนาคตหรือการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

ข้อเสนอแนะ (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์ในการประยุกต์ผลวิจัย เสนอแนะแนวทางการวิจัยที่ควรทำต่อไป ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

บรรณานุกรม

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

การอ้างอิงสารสนเทศให้กำหนดตามแบบ APA (7th edition)

REFERENCES

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

การอ้างอิงสารสนเทศให้กำหนดตามแบบ APA (7th edition)

แบบฟอร์มการเขียนบทความวิชาการ

ชื่อเรื่องภาษาไทย (ใช้ตัวอักษรเข้ม ขนาด 18)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (ใช้ตัวอักษรเข้มพิมพ์ใหญ่ ขนาด 16)

ชื่อผู้แต่ง¹ ชื่อผู้แต่งร่วม (ถ้ามี)² (ภาษาไทยตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 16)
ชื่อผู้แต่ง¹ ชื่อผู้แต่งร่วม (ถ้ามี)² (ภาษาอังกฤษตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 16)

¹สังกัดของผู้แต่ง ²สังกัดของผู้แต่งร่วม (ถ้ามี) (ภาษาไทยตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 14)

¹สังกัดของผู้แต่ง ²สังกัดของผู้แต่งร่วม (ถ้ามี) (ภาษาอังกฤษตัวเอนไม่เข้ม ขนาด 14)

E Mail :

บทคัดย่อ

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

บทคัดย่อต้องเขียนด้วยภาษาไทยขนาด 14 ตัวไม่เข้มปกติ มีเนื้อหาเพื่อสื่อถึงการสรุปเนื้อหาของบทความวิชาการที่ผู้นิพนธ์เขียน ให้ครอบคลุมความเป็นมาของบทความ ผลการศึกษา และสรุปความของผู้เขียนในเชิงวิชาการ ทั้งนี้ควรเขียนให้อยู่ในระหว่าง 250 – 300 คำ

คำสำคัญ : ใช้คำที่มีความหมายโดดเด่นสื่อถึงเนื้อหาของบทความ ไม่ควรเกิน 5 คำ และคั่นด้วยเครื่องหมาย (,)

ABSTRACT

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

ABSTRACT ต้องเขียนด้วยภาษาอังกฤษขนาด 14 ตัวไม่เข้มปกติ มีเนื้อหาเพื่อสื่อถึงการสรุปเนื้อหาของบทความวิชาการที่ผู้นิพนธ์เขียน ให้ครอบคลุมความเป็นมาของบทความ ผลการศึกษา และสรุปความของผู้เขียนในเชิงวิชาการ ทั้งนี้ควรเขียนให้อยู่ในระหว่าง 250 – 300 คำ โดยเนื้อหาจะต้องเขียนให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ (ผ่านการ proofreading จากผู้เชี่ยวชาญ)

Keywords : ใช้คำที่มีความหมายโดดเด่นสื่อถึงเนื้อหาของบทความ ไม่ควรเกิน 5 คำ และคั่นด้วยเครื่องหมาย (,)

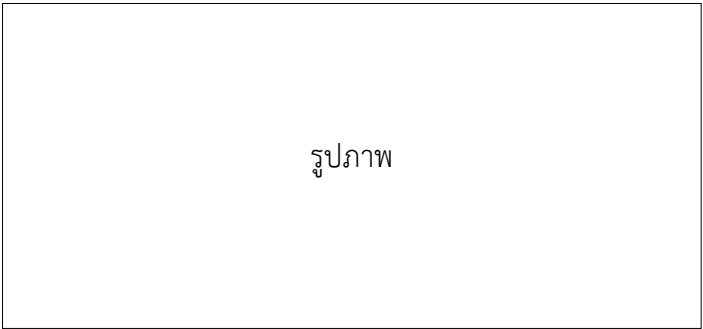
บทนำ (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)

ภายในเนื้อหาของบทนำจะต้องเขียนที่มาและความสำคัญ จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความ การศึกษาหรืองานวิจัยที่ผ่านมา และความน่าสนใจของบทความวิชาการ ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

เนื้อหา (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)

เนื้อหาของบทความ นำไปสู่การก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ โดยผู้นิพนธ์ต้องดำเนินงานเขียนให้ครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ศึกษา ทั้งนี้ไม่เกิน 10 หน้ากระดาษ รวมบทคัดย่อ และบรรณานุกรมด้วย ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

ทั้งนี้หากมีรูปภาพ และตารางประกอบ ให้จัดทำดังนี้

ภาพที่ 1

ที่มา

(ทั้งรูปภาพ และตัวอักษร ให้จัดกึ่งกลาง)

ตารางที่ 1

ที่	ลำดับ	รายการ	หมายเหตุ

สรุป (จัดขีดซ้าย ตัวเข้มขนาด 16)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่ค้นพบจากการเขียนบทความครั้งนี้ อธิบายหรือตีความผลการศึกษาให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้เหตุผลแก่ผลการทดลอง นำแนวคิด ทฤษฎี และผลวิจัยของผู้อื่นมาสนับสนุน วิเคราะห์หรือสังเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อนำเสนอความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับทฤษฎีและผลวิจัยของผู้อื่น เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับบทความ หรือนำเสนอแนวทางการสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม หรือแนวคิดทางนวัตกรรม ที่นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ใช้ขนาดอักษรปกติ 14

บรรณานุกรม

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

การอ้างอิงสารสนเทศให้กำหนดตามแบบ APA (7th edition)

REFERENCES

(จัดกึ่งกลาง ตัวเข้มขนาด 16)

การอ้างอิงสารสนเทศให้กำหนดตามแบบ APA (7th edition)